

MŰFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hora ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hora ..... 2 k. 40 f.

ÁRDETESEK:
6-hasábbon peút sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyáttér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, június 18.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Magyar svargelbek.**
- A képviselőház ülése.**
- A polgári jótékony négyzet közgyűlése.**
- A király elutazása Prágából.**
- Fejérváry Budapest díszpolgára.**
- A pécskai állatkert felújítása.**
- A jövő évi Szabad-Lycenm.**
- Akit már kétszer halálra ítélték.**
- A búrok újabb győzelme.**
- Zivatar és jégeső Aradmegyében.**
- Különlegességek a nyári színházban.**
- A vasárnapi mérkőzés.**
- Meggyilkolt siketnéma.**
- A gvallér vége.**
- A Demeter-utcai gyilkosok.**
- Tárca: A tanyasoron.** Irta: Magyar Gyula.
- Csarnok: Szerelemi vallomás.** Irta: Zágory E.
- H. Fordította: Ritt Gyula.

Magyar svargelbek.

Arad, június 17.

Önkéntelenül azt kérdezi az ember, hogyan lehet valaki magyar és svargelb egyszerre? Annyi bizonyos, hogy a két fogalom ellentmond is egymásnak, de azért ez az ellenmondás valóságos meg van bizonyos fajtájú lelkekben. Nemcsak hogy megvan, de meg is volt, a mióta a kétféjű sas átröppent a Lajthán édes hazánkba. Egyszer *kalandosok*, másszor *labancok* voltak; majd Metternich *kormánybiztosai*-ként gyötörték a hazát, később *muszkavezetők* gyanánt egyengették az ellenség útját az országba; a végén mint *benschülött baehhuszárók* építették az összeomlott alkotmány törmelékeiből az abszolútizmus összbirodalmát.

Az alkotmány visszaállításakor új, friss szellő lengette át a hazát. Mint hatalmas esőtől a levert vetés, mikor a nap melege újból éri és felveti fejét, úgy kapott lábra újból az elnyomott magyar érzés és megnyilatkozott a közélet minden vonalán. A magyar független haza iránti forró vágy kifejezésre talált és hazánk nagyjai ez új hajnal hasadásakor lerakták újból az egységes magyar haza alapkövét. És ez építkezés köré gyűltek legjobbaink, szorgosan rakták egymás fölé a téglát és mint az építkezés legfőbb vezetője, vigyázott atyai szeretettel e munkálkodásra a legalkotmányosabb király.

De az ördög nem aludt itt sem. Egy veszedelmes áramlat megtévesztette sokak szívét, lelkét, és ezek gárdája az, kiket még most is joggal „schwarcgelbeknek” nevez a magyar.

Ez a gonosz fajta tehát nem pusztult ki; a felvilágosodás melengető sugara nem bírta elveszejteni őket és a sötétben bujkálva még most is gyűlölködő szívek szeretnék az éjben ledönteni azt, mit a felvilágosodott józan magyar nemzet napról napra verejték között megalkotott.

Es ha tudni akarod én nemzetem, hogy hol bujkálnak ők, a sötétség, a felekezeti türelmetlenség gyáva lovagjai — im, tekints arra az országgyűlési pártra, mely hazug címevel, mint *néppárt* szerepel. Ez az a fekély a nemzet testén, melyet hideg vérral kikellene égetni, ha meg akarjuk menteni e sokat hányatott nemzet élő testét.

Ott látjuk őket felburjánozni a nép-

pártban és annak közvetlen szomszédságában, az Ugron-pártban. — Ott vannak ők, a svargelbek, akik esküsznek az elnyomó, kiszípolozó abszolútizmus és a papi uralomra; akik e két elfajult hatalomtól remélik önmaguknak az üdvözülést és szegény hazánkra a megsemmisítő kárhozatot.

Miként az osztrákok nem tudnak boldogulni a jezsuiták segítségével nélkül és viszont miként Róma nem érvényesül sok tekintetben, ha Ausztria nem támogatja, úgy ez a mi svargelb elemünk sem kapja a rugót ocsmány politikájához, ha nincs mögötte a klerikalizmus.

Ezt a klerikális áramlatot idézte fel a néppárt egyik bizalmas értekezletén az a hirhedt Rakovszky, kinek homlokára oda nyomták a hazaárulás szégyen-bélyegét. Ez a Rakovszky egy indítványval állott elő, mely első pillanatra szinte hihetetlennek látszik.

Az indítvány abból állott, *szövetkezzék a néppárt az olyan lajtántuli pártokkal, melyeknek felekezeti tekintetben ugyanolyan programjuk van, mint a néppártnak.* Szövetkezzék velük még akkor is, ha közjogi tekintetben az „összmonarchia” javára bizonyos engedményeket is kell tennie a néppártnak. Elvégre, ugymond Rakovszky, nem a közjogi rész lényeges a néppárt programjában, hanem az, amely a katolicizmus védelméről és megerősítéséről szól.

Hát ez hihetetlen volna rendes körülmények között, de a néppárttól, pláne a honáruló Rakovszkytól ne várjunk mást. Mert hisz mi viszi őket a politikai moz-

TÁRCA.

A tanyasoron.

Irta: Magyar Gyula.

Ott bent a városban szörnyűséges vala a forróság. A virágok a kis kertekben hervadoztak, a szőlő éretlen szemét boggyóvá aszalta össze a perzselő nap heve. Még a Tisza felől sem indult meg a fuvalom, hogy legalább egy kis friss levegőt hozott volna a néptelen utcákba, amelyekben szinte izzóvá mele edett a homok. Az ablakok függönyei mind le voltak eresztve, asszonyt vagy leányt egy országért sem lehetett látni.

Valahova el kellett innét menekülni. Azt mondja a Bálint, aki a város urai közé tartozott, meg a fiatalabb mérnök, hogy gyerünk ki a tanyákra tapasztalatokat szerezni. Már tudniillik galamblovésbéli, csirkepaprikásbéli és homoki borbéli tapasztalatokat. Az indítvány elfogadtatott s elmentünk fuvarost keresni. — Fáradozásunkat siker koronázta, amennyiben sikerült fölfedeznünk egy szénakazal árnyában Szuszogó Tóth Gergelyt, akinek volt két lova, meg egy borsátorral borított okhos szekere. Olyan forma, mint aminőn a magyar vezérek feleségei vonultak be hajdan Pannóniába. Az egyik ló ugyan vak volt, a másik meg sánta, de legalább biztosítva vol-

tunk, hogy el nem ragadnak. Azonkívül pedig Szuszogó Tóth Gergelynek volt egy megbecsülhetetlen tulajdonsága. Ahol ugyanis kereszt volt az út szélén, ott megállította a harminc esztendő körül járó csikait s addig el nem mozdult, amíg három „Miatyánkot” el nem mondott volna. Miután pedig a határban a kegyeletlen emberek fölállítottak a századok folyamán vagy háromszáz keresztet, kellemes kirándulásra lehetett kilátás. Tehát megindultunk.

Mint már említők, meleg volt, kutya nagy melegség. Az utszéi árkok partján összezsugorodott a démutka, fonnyadt a kikirics. Az út közepén, éppen előttünk egy szarka csettegett, amiből Szuszogó Tóth Hergely megjövendőite, hogy nagy b junk lesz, mondván:

— Gyászos esetek közelednek hozzánk.

Mi ennek dacára a felsőhegyi alsó csárdához érve, behajtottunk annak udvarára. Az ivóban már egy magyar és egy oláh nézett egymással kemény farkasszem. Bálint köszöntötte őket:

— Eljen a magyar és az oláh testvériség!

A magyar azt mondta erre... Hogy mit is mondhatott? Csakhogy nagyot káromkodott, az oláh meg a ködmene zsebében a bicskáját kereste.

Mintba valami ihlet hatása alatt éreztük volna, hogy ezt a nemzetiségi gyűlö ködést

meg kell itt szüntetnünk. A Bálint értett az ilyen dologhoz s mindjárt a fülénél fogta meg a dolgot.

— Mennyiért csókoljátok meg egymást? — kérde. a magyarhoz és az olához fordulva. Az utóbbi egy darabig morgott, de végre ki-mondta:

— Két hatos ára pálinkáért megcsókolom ezt a magyart.

A magyar válasza az volt:

— Csókolja meg azt az oláht az a dirregő durrogó mennyei tüzés harmat.

Az oláh megkapta a két hatost, mire oda ment a magyarhoz, hogy csakugyan meg csókolja:

— No brátye, tartsd ide a szőrös orcádat!

— Ne közelíts, mert megeszlek! — harsogta a magyar, de az oláh ragaszkodott a csókhöz, amelyért már utóvégre meg vala fizetve.

— Megcsókolak testvér!

— Nem engem! — kiáltá a magyar s a nála lévő hosszunyaku boros üveget úgy vágta az oláh fejéhez, hogy azt menten elborította a kiserkenő vére. Hogy aztán mi történt, nem le-hessen tudni. Csak üvegek törték, csak székek röpültek, koponyák recsegték, a Kóbi, a csárdás, az meg jajveszékelt, mi pedig, mint akik jól végzék dolgukat, szépen tovább álltunk.

galomba más, mint megbántani, lerontani mindazt a mi a magyar haza boldogítására, virágzására vezetne.

Ezt bizonyítja a sok-sok bizonyíték mellett még Ugron frakciója is, mely Rómának az által akar szolgálni, hogy a Riemler-féle politikai szédelgők által a hármasszövetség ellen s a muszka szövetség mellett agitál. Ime az új muszka vezető, modern álarc alatt.

De bizzunk a magyar nemzet józanágában, hogy visszaüzi ezt az elmet abba a sötétségbe, ahonnan elékerült.

△

POLITIKAI HIREK.

A képviselőház nyári szünete. A *Kel. Ert.* jelenti, hogy a képviselőház még csak június 27-ig fog ülésezni, mely idő alatt végeznek több apróbb törvényjavaslattal. Azontul kezdődik a nyári szünet és tart egészen augusztus 27-ig, tehát csak két hónapig. A hónapok ekkor fejezik be az összeférhetlenségi javaslat tárgyalását. Legutoljára szeptemberben ülnek össze, hogy meghallgassák a királyi leiratot, mely a Házat október elejére felosztataj. Képviselői körökben az a vélemény uralkodik, hogy a választások október második felében lesznek.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 17.

Az előre haladt nyári idő még nem süttette rá annyira bélyegét a házra, mint a mai tárgyalás. Ámbár fontos javaslat volt napirenden, a melyből a függetlenségi párt jogfosztást olvasott ki, mégis alig vannak nyolcvanán együtt. Szerencse, hogy Madarász Józsi bácsi nincs jelen, mert ha ma megolvastatná a jelenlevőket, menten szétkergetné az egész házat, nem lévén határozatképes számban jelen. No de ugysem kerül ma még szavazásra a dolog. A közigazgatás egyszerűsítéséről szóló javaslat ugyanis széles mederű vitával kezdődött meg. Ugy Meskó László, mint Barta Ödön hosszabb beszédekkel nyitották meg a tárgyalást és hogy minden kétséget eloszlasson, már utánok szólalt fel Széll miniszterelnök, a ki bizonyította, hogy „jogfosztásról” beszélni (Barta szavajárása) szinte komikus.

A vita ugylátszik két napig eltart.

Kocogott a vak is épp úgy, mint a sárga. Azaz, hogy nem is úgy kocogtak, hanem vágatva röppöltek. Szuszogó Tóth Gergely izzadva, zihálva húzta meg a gyepőt, mert már közelítettünk a keresztnek felé. Amde mind hiába. Röppöl a két állat, mint a mosebéli sárkány.

— Oh, uram teremtmény, mi ütött hozzájuk?

— Kitört belőlük a nemes vér — jegyezte meg Bálint.

Már az ötödik keresztet is elhagytuk s Szuszogó Tóth Gergő az ülésen rázkódva zokogta:

— Uram, a magasban, állítsd meg már őket!

Es ez a sóhajtás, im meghallgattatott. A sárga egyszer csak felfordult s úgy rugta oldalba a sántát, hogy annak is kiesett a farmatringja alól az a tüzes tapló, amit Bálint helyezett el oda vad kegyetlenséggel.

Az elszakadt gyepőket, istrángot, hogy összekötöztük, hát tovább ballagánk, de most már csak csöndben.

*

A Komár Gábor Pista sógor tanyája közel van az uthoz. A Pista sógor gazdag ember, aztán derék ember. A földje végén lévő kereszt mögül lesi a vendéget. Minket onnét lesett meg s hogy látta, hogy a szálás felé fordítottuk a vakot, meg a sántát, elbujt a verembe.

A tanyán nincsen kapu, hát mi csak úgy

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Dániel Gábor alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Plósz Sándor, Wlassics Gyula, Hegedüs Sándor miniszterek.

A jegyzőkönyvet hitelesítik.

A ház harmadszori olvasásban is elfogadta a **torontáli b. é. vasutról** szóló törvényjavaslatot.

A közigazgatási eljárás egyszerűsítése.

Kristóffy József előadó röviden ismerteti a javaslatot és fejtegeti, hogy az a közigazgatási reformot egy óriási lépéssel viszi előbbre. Mert nemcsak egyszerűsíti az eljárást, de gyorsítja is. Egyaránt használ a közönségnek, mint a hatóságoknak. A javaslat oly nagy anyagot is ölel fel, hogy az egyszerűsítés tekintetében már igen kevéssel lehet tovább menni. A feleknek lényegesen megkönnyítjük a helyzetét. Azt hiszi, a javaslat ellen senkinek sem lesz, nem is lehet komoly kifogása, hiszen a bizottságban is egyhangulag fogadták el. A javaslatot elfogadásra ajánlja. (Általános helyeslés.)

Meskó László mindenestre örvendetesnek tartja a javaslatot, de nem fogadja el az előadónak az eddigi közigazgatásról mondott éles kritikáját. Egyes vármegyékre talán illik a kritika, de általánosságban legalább is tulzott az előadó bírálata. A mi magát a javaslatot illeti, nagyon helyesli, hogy a felebbezési határidőt a javaslat precizirozza. Helyesli azt is, hogy a pénzkezelést a postatakarékpénztárak igénybevételével egyszerűsítik. Ez valóban nagyon megkönnyíti a közönség dolgát. De nem helyesli egyáltalán azt, hogy két egybehangzó határozat ellen felebbezésnek helye nincs. Ez sokszor nagy igazságtalanságnak lenne okozója. A felülvizsgálat terminusát rövidnek tartja. A javaslat legsérlemesebb pontjának a 71-ik §-t tartja, a melyet ha nem eliminálnak, a javaslatot sem ő, sem pártja nem fogja elfogadni. Ez a szakasz arról szól, hogy 40 korona pénzbírságig kihallgatás nélkül is lehet büntető parancsot kiadni. Ez óriási visszaélésekre vezet. (Igaz! Ugy van! a szélbalon.) A szegény emberek nem ismervén a törvényt, egyszerűen el fognak ítélni sokszor teljesen ártatlanul. Az ügyvitel egyszerűsítése tekintetében sem ért mindenben egyet a javaslattal, de ezt részletekben beszéli meg. Pártja nevében több módosítást fog benyújtani. Ezek elfogadásától teszi függővé azt, hogy a javaslatot harmadszori olvasásban is elfogadják-e. Most általánosságban elfogadja a javaslatot. (Helyeslés a szélbalon.)

Barta Ödön különösnek tartja, hogy mindig, a mikor jogokat akar konfiskálni a kormány, nyáron tárgyalatja a javaslatokat, a mikor tudvalevőleg a képviselők nagy része mezei munkákkal van elfoglalva. Ilyenkor csen-

csöndben befordultunk. — A csirkék, a kacsák száza nagy riadalommal száz felé futottak s az a hat hatalmas komondor abban vetekedett, hogy melyik harapja le a lovannak orrát. Végre is kijött élénkbe a derék sógorasszony, a Gábor Pistáné. Szép jó magyar asszony s mosolygott az arca a vendéglátásra.

— Kerüljenek beljebb.

— Hát a Pista sógor?

Az asszony szomorúan mondá:

— Nem tudom, hogy hol van. Már régen nem láttam. Talán már ott is van szegény a föld alatt.

Megértve a dolgot, a Bálint parancsolt a Szuszogó Tóthnak, hogy a kocsit csak oda állítsa a verem tetejére, hogy oda se be nem mehesen, se ki ne jöhessen semmi ember fia. Ugy lett, amint mondá.

Az asszony szó között azután elmondta, hogy már csak ilyen ember ez az ő ura, az István. Hogy az ördög bujna a fősvény csontjába. Hogy ha vendéget lát, hát bujik a verembe, gondolva, hogy a gazda nélkül hamarabb elmennek.

— No, abban csalódik — jegyezte meg a Bálint.

Két szép béres asszony azalatt megrakta a tüzet. Csirkék és galambok kerültek az üstbe s a piprikás illata csiklandozóan áradt. Mivel Pista sógor a borpince kulcsát elfelejtette a föld alá elvinni magával, vagy nem is volt ideje már hozzá, hát az üvegkancsóban ott ra-

des részvétlenség kísér minden javaslatot, különösen akkor, a midőn már a választási izgalmak is másfelé terelik a képviselők figyelmét. Ez a javaslat jogfosztó intézkedésekkel bir. (Tetszés a szélbalon.) A polgárok szabadságával ez a törvény egyáltalán nem törődik.

Ha a közigazgatás rossz volt, ennek a főoka az, hogy a kormány eddig nem azzal törődött, vajon jó-e a közigazgatás, vagy hogy jól adminisztrál-e az illető tisztviselő, hanem csak azzal, hogy mennyi mandatumot liferál. (Tetszés a szélbalon.)

A közigazgatás nálunk eddig nem a közcélakat, hanem a kormány hatalmi érdekeit szolgálta. Attól tart, hogy az ezután is így lesz. Ez a javaslat a szolgabíráknak tulságos sok hatalmat biztosít. Nálunk minden közigazgatási tisztviselő akkor statuuál kihágást, amikor neki tetszik. A javaslatban rendőri parancsról van szó. Ez a rendőri parancs még a bírói tekintélyt is aláassa. A visszaéléseknek kifoghatatlan tára keletkezhetik ebből. A közigazgatási tisztviselők fizetését feltétlenül emelni kell, mert nem győzik a munkát és ha nincs rá pénz, fordítsák erre a delegacionális költségeket. Ez sokkal fontosabb és hasznosabb cél lesz. (Helyeslés a szélbalon.)

Felsorolja az a kisebb-nagyobb kihágási eseteket, a melyekben a rendőrbíróság akkor sujthatja a polgárokat, a mikor akarja. Ilyen a tűz esetén, vagy a sebes hajtás esetében való kihágás. Ő a maga részéről, miután a javaslatban jogfosztást lát, a javaslatot nem fogadja el.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a Ház tárgyalásait még nem hosszabbította meg annyira, hogy az ellen kilógást tenni lehetne. Különben is ezt a javaslatot már kora tavasszal beterjesztette. Barta, mint rendesen, tulságokba ragadtatta el magát.

Olay Lajos! Az igaz, hogy a kormány hatalmát növelik!

Széll: Legyen türelemmel Olay képviselő ur, majd felelek arra a vádra, a melyet már 84 év óta hallok itt, hogy ugyanis Magyarországon minden csak a kormány hatalma érdekében történik. (Derűtség a szélbalon.) Meg van már szokva ahhoz, hogy mindig szemrehányásokat hall. Holott ez a javaslat is azt bizonyítja, hogy nem szavakkal akar kormányozni, hanem tényekkel. A javaslat mélyreható, de se nyári, se téli jogfosztás nincs benne. Ezt visszautasítja. 114 oldalas indoklással terjesztette be ezt a javaslatot, a mi az alaposságot bizonyítja, de hogy milyen körültekintéssel járt el, bizonyítja az is, hogy a javaslat megalkotása előtt az egyszerűsítés kérdésével az összes közigazgatási tisztikarokat foglalkoztatta. Ha ő jogfosztást akart volna, akkor egyszerűen 10 §-ból álló javaslatot terjesztett volna elő és minden egyéb rendelet útján léptetett volna életbe, mert erre a tör-

gyogott ime a homoki siller fekete-pirosba átderengő fénye. Ott künn a lugasban, a verem közelében terítették asztalt. Immár alkonyodott. A kert kis virágok illatot hintettek, a vad gilice meg altató nótákat brukogott párjának. A pompás vacsora, meg tüzes siller megtette hatását. Szuszogó Tóth Gergely zsoltarokat mondott.

A mérnök megölelte a szép menyecskének a darázs derekát s csókot akart lopni a piros orcájáról. A menyecske tettetett haraggal ütött a kezére s kacagva sikoltott:

— Ugyan ne izéljen!

Ott len a veremben, mint hogy ha valaki dühösen káromkodott volna!

Azután hogy sötétült, nagyobb lett a jókedv. Szomszédok is jöttek, viruló leányok, nevető menyecskék s egyszerre csak felhangzott a nóta, felzavarta a messze puszták nyugalmát:

Fekete száru cseresznye.

Rabod vagyok, kis menyecske . . .

Egyszer csak a földnek mélyéből felhangzott ám valami elkeseredett, mérges, nagy kiáltás:

— Eresszetek már fel, azt a kutyafáját!

— A Pista sógor hangja a verem fenekéről! — nevetett a Bálint.

— Eresszetek már fel! — harsogott még egyszer, azután még többször.

Senki sem adott rá. A mérnök meg most

vény felhatalmazást ad, de éppen azt akarta, hogy minden intézkedése a törvénybe legyen beiktatva. (Helyeslés.)

A büntető parancsról szóló intézkedés sem új, de különben is rendkívüli egyszerűsítést jelent s éppen a közönség hasznára lesz, mert egyes kisebb kihágási esetekben örömmel lefizeti a fél a költséget, csak a tárgyalással időt ne veszítsen. Ha pedig jogtalanul büntetik meg a jövőben, úgy a büntető parancs ellen felelővel lehet ismét idővesztés nélkül. Szóval a jogorvoslat elől a tér egyáltalán nincs elzárva. A felelővel ügyében csak orvoslásokat nyújt a javaslat, a melynek elfogadását kéri. (Élénk helyeslés.)

A miniszterelnök kijelenti, hogy a sokat panasztolt *büntető parancs* tárgyában módosítást fog benyújtani. Ezen módosításának az lesz a célja, hogy a kézbesítéskor a felelővel szembe kell állni arra, hogy tárgyalást kérhet. Az adó és illetékreform tárgyában szintén fog javaslatot beterjeszteni, melylyel az adófizetők terhére akar segíteni.

A miniszterelnök általános helyeslés közt végezte beszédét. Holnap Benyovszky és Holló fognak beszélni.

TÁVIRATOK.

Elhunyt lapszerkesztő.

Bécs, június 17. Teuber kormánytanácsos, a hivatalos „Wiener Zeitung” szerkesztője tegnap délután újabb szélhűdés következtében meghalt.

A polgári jótékony nőegylet közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 17.

A városháza tanácstermébe tegnap bevonultak Arad város szépségei, asszonyok és leányok. A tanácsterem színültig megtelt a polgári jótékony nőegylet tagjaival, kik tegnap délután 3 órakor tartották meg szokásos évi közgyűlésüket.

A közgyűlést Salac Gyula polgármester nyitotta meg, üdvözlővén a közgyűlésen megjelent védasszonyokat, mire Parec Béla dr. titkár felolvasta évi jelentését. A magvas előterjesztés kiterjeszkedik az egylet egész múlt évi működésére, miközben az igaz részvét hangján emlékezik meg özv. jószáshelyi Purgly Jánosné szül. Friebeisz Emília urnő haláláról.

már szinte andalogva énekelte tovább annak a kis barna-piros menyecskének a fülébe a notát:

Ne tekints engem rabodnak,
Hanem inkább galambodnak.

Aztán jött az éjjel mindent beborító sötét homályával. Nem zavarta senki a nagy csendességet, csak a távoli csárdából hozta el néha a szellő a mulató Burány, Hevér, meg a Papgyerekek tanyai notáját:

Gondoséknál megesezt a nagy csoda,
Összetört a gitár, meg a tambura.
Gondos Zsiga eladta a vak lovát,
Azon csináltatott gitárt, tamborát.

Mire jött a hajnal, akkorra a sógor, Komár Gábor Pista is kiásta magát a verem mélyéből.

Lement a pincébe s szomoruan állt meg egy tegnap még félig volt, most üres hordó mellett.

— A borom megitták, — motyogta magában. Hát az a sok csirke, amit mind felfaltak? Hát az a sok tojás, amit felsütöttek?

— Hát aztán az asszony? . . .

*

Akkor már messze járt az ekhós szekérel, a városi urakkal Szuszogó Tóth Gergely két aggult csikaja: a vak, meg a sárga.

Az elhunyt védnöke volt az egyletnek s mint ilyen, nemes példájával érdemelte ki az egylet igazi hálóját. Indítványozza, hogy az elhunyt fővédőasszony emlékezte s az egyletnek elvülhetetlen érdemei iránti hálás elismerése a jelen közgyűlés jegyzőkönyvében is megörökíttessék. Köszönetet szavaznak Purgly János és testvéreinek, kik az elhunyt védőasszony emlékezetének megörökítésére az egyletnél 3000 koronás alapítványt tettek.

A közgyűlés azután az elmúlt év június 13-án a városligetben megtartott tavaszi ünnepély közreműködőinek fejezte ki köszönetét. Első sorban Rámor Lajosné és Vince Miklós az oratorium-egylet elnökeinek, továbbá Adler Piroska, Andrényi Vilma, Avarffy Irénke, Boros Dóra, Boros Janka, Buchwald Ilonka, Buchwald Juliska, Csepregy Irén, Csiky Margit, Csutak Médi, Cziffra Emma, Edvi-Ilés Lenke, Edvi-Ilés Margit, Fábian Margit, Fleischer Ilonka, Kovács Maca, Köpf Margit, Kvitschala Karolin, Lacay Anna, Lacay Boriska, Leitner Berta, Leitner Paula, Leopold Edit, Löffler Irma, Löffler Margit, Lukácsy Pálma, Magyar Ida, Magyar Ilina, Molitorisz Mariska, Nesnera Ida, Neuman Margit, Nikolics Ilonka, Ötvös Andrea, Reicher Lenke, Reicher Mártha, Stefanovics Zorka, Szalay Ilonka, Szalay Janka, Szalay Lenke, Székér Fánika, Szontagh Ilonka, Tiszti Kriszta, Tiszti Pálma, Tonnes Lujza, Ubl Ilonka, Vajda Olga, Vieser Márta, Weiler Jozefin és Weiler Mariska urhölgyeknek, Bogdán Virgil dr., Deutsch Sándor, Fényes Dezső, K. Nagy Dezső, Schreyer Harry és Szathmáry Zoltán uraknak, valamint a férfirendező bizottság tagjainak, továbbá Bánfi Sándor, Ráth Lajos, Strasser Károly és Stein Zsigmond uraknak, akik mindnyájan az ünnepély előkészítésében s azon való közreműködésükkel voltak segítségünkre.

Tedeschi Viktor olvasta fel ezután a pénztári számadásokat s a felügyelő-bizottság jelentését, melyből kitűnik, hogy az egylet vagyona 109418 korona és 25 fillér.

Salac Gyula indítványára a közgyűlés a választmányának jegyzőkönyv elismerést szavazott. A közgyűlés Fábian Lászlóné fővédőasszony lemondását sajnálattal vette tudomásul és érdemei elismerésül örökös tiszteletbeli fővédőasszonynak választották meg. Új fővédőasszonynak nagy lelkesedés között Urbán Iván urnőt jelölték és elhatározták, hogy küldöttségileg hozzák ezt tudomására, míg a volt fővédőasszonytól szintén küldöttségileg búcsúzik el.

Tedeschi és Parec dr. titkárok elfoglaltságuk miatt lemondanak állásukról a mit a közgyűlés nem akarván elfogadni, felkérték őket állásuknak további betöltésére.

Akit már kétszer halálra ítélték.

(Sóvágó János az esküdtszék előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 17.

A debreceni esküdtszék ma, hétfőn ítélték Sóvágó János, a hirhedt betyár felett, aki a múlt év őszén a Pallagon álarcosan intézett rablótámadást egy ottani uri család ellen.

A törvényszéki rovatból híres ember ez a Sóvágó János. Már kétszer halálra ítélték s mind a kétszer megszabadult nemcsak a kötéltől, de a további más büntetéstől is, mert szabadlábra helyezték. Ezt az embert, akit az igazságszolgáltatás keze — úgy lehet — nem tudott elérni, most elérte végzete. Egyik szemére már régebben megvakult s most, mikor újabb büne miatt esküdtszék elé viszik, veszedelemben van a másik szeme világa is, Sóvágó már erre a szemére is alig lát s az orvosok azt hiszik, hogy nem is soká fog látni. A világtalanná lett hirhedt rabló felett legutóbbi álarcos rablótámadása miatt ítélték ma a debreceni esküdtszék.

Rendkívül érdekes ez a bűnügy Sóvágó János, a vádlott személyénél fogva.

A nép ajkán valóságos legendák keringnek

a rettegett haramia viselt dolgairól és a nép körében eme — szinte babonás félelmet csak fokozza az a körülmény, hogy Sóvágó János ez ideig csodálatosképen eltudta kerülni az igazságszolgáltatás sujtó kezét, noha két fórum által kötélhalálra is ítéltetett s igen közel állt már ahhoz, hogy a hóhér a jól megérdemelt hurkot a nyakába vesse.

Sóvágó János állhatatos, ravasz, furfangos, indulatos, vad, kegyetlen, ezek jellemző vonásai. Ha a tanuk egész halmazával áll szemben, akik fölismerik benne a rablógyilkost, ráolvassák a szörnyű bünoselekményt, alakjára, hangjára ráismernek — mert arcát sohse látta még senki, midőn munkában volt — rendületlen nyugalommal, körömszakadtig tagad.

Neve akkor vált hirhedté a rettegett haramiák sorában, midőn állítólag a *büdszentmihályi* rablógyilkosságot követte el páratlan vakmerőséggel, irtózatossággal. Ez a kilencvenes évek elején történt. Éjnek idején álarccs bandájával rátört *Dagály* büdszentmihályi földbirtokosra, Korniss nyiregyházi törvényszéki elnök apósára.

A meglepett földbirtokos mellének töltött revolvért szegzett s rögtön lelévéllel fenyegette, ha a Wertheim-szekrény kulcsait vonakodás nélkül át nem adja. A mellette lévő szobában feküdt a földbirtokos leánya, a nyiregyházi törvényszék elnökének a neje, akit a haramiák összekötöttek s száját betömtek! Ugyanigy cselekedtek az egész házban. Dagály vonakodott a szekrény kulcsát átadni, a rablók hát röviden végeztek vele, a *legkegyetlenebb módon meggyilkolták* s a szekrény kulcsát Kornissnéétől kapták kézhez. Összeszedtek minden pénzt és ékszert, ami a házban található volt, aztán úgy eltűntek, mintha a föld nyelte volna el őket.

A hatóság természetesen a legnagyobb apparátussal kutatott a haramiák után, 1000 forint díjat is tűztek ki a rablók kézrekerítésére, de eredménytelenül, míg hosszú idő után egy Szentkúti Árpád nevű, rovott multu ember jelentkezett a hatóságnál s elmondotta, hogy a rablógyilkosságot Sóvágó János követte el, jól szervezett rablóbandájával.

E feljelentésre Sóvágót elfogták, házkutatást tartottak nála, de ez nem vezetett eredményre, majd képzelhetetlen kínzással akarták vallomásra bírni, de szívós természete mindezen ellentállott s állhatatosan tagadott. A nyiregyházi ügyészség a tanuk terhelő vallomásai alapján mindazonáltal vád alá helyezte a rablógyilkosság büntetése miatt s a törvényszék *kötél általi halálra ítélté*. Az ítéletet a debreceni kir. tábla is helyben hagyta, de a kuria, *bizonyítékok hiányában feloldotta mindkét fórum ítéletét* s sürgönyileg rendelte el Sóvágó János szabadlábra való helyezését.

Igy szabadult meg akkor Sóvágó János a kötélhaláltól.

Ezután pár évig nem adott magáról életjelet. Látszólag csöndesen meghúzódott hajduböszörményi portáján, mert megjegyzendő, hogy jókora kis vagyonszáma van Hajdu-Böszörményben a hirhedt férfiunak.

Sokáig nem hallatott magáról, míg négy évvel ezelőtt a *mártonfalvi* adópénztár kirablása nem hozta ismét forgalomba nevét. Híres zsványvirtusra valló cselekedet volt a mártonfalvi adópénztár kirablása. Az álarcos rablók fényes nappal törtek a község birájára s ott az egész kupaktanács szemeláttára zsebelték be a vasszekrényben levő nagy mennyiségű pénzt. Az egész faluban egy ember sem mert megmoccanni, hogy a rablókat üzőbe vegyék, mentek azok nyugodtan ki a községből, jobbra

balra lövöldözve, rémületbe ejtve az egész falut, s magukkal vive a kincstár pénzét.

Ezért a rablásért a vizsgálat ismét Sónvágó Jánost fogta gyanuba. A vallatás alkalmával ekkor történt meg Sónvágóval, hogy a csendőrök tüzet raktak és azzal ijesztették, hogy kezét a tűzbe teszik, ha nem vall. Sónvágó erre habozás nélkül a tűzhöz ugrott, jobb kezét a láng fölé tartotta s arcának egy izma sem rándult meg, midőn pár pillanat eiteltével gunyosan odaszólt a csendőröknek:

— No lám, sül már a pecsenye, de azért mégsem vacsora.

A terhelő tanuk vallomása alapján az ügyészség a mártonfalvi rablásért is vád alá helyezte és a debreceni törvényszék *tíz évi fegyházra* ítélte. A tábla is helybenhagyta az ítéletet, de a kuria *ismét feloldotta s sürgönyileg intézkedett Sónvágó János szabadonbocsátása* iránt, mire Sónvágót szabadon eresztették s ismét visszakerült H.-Böszörménybe, de rossz vére nem hagyta nyugton.

A múlt év augusztusban a Debrecenhez tartozó *Pallag* pusztá egyik bérlőjét, *Steiner* Vilmost este 8—9 óra között álarcos rablók lepték meg. Az egész családot hamarosan öszkötötték s a család fejétől követelték, hogy adja elő a pénzét. A rablás azonban mégis megihusult, mert a tanya népe zajt ütött, mire a rablók elmenekültek.

Nyolcvan csendőrt összpontosítottak akkor Debrecen környékén, a rablók kézrekerítésére, akik éjjel nappal nyomoztak a tettesek után s végre a megtámadott bérlő felesége elbeszélése nyomán, amint az egyik rabló személyleírását tollba mondta, Dobos József rendőrbiztos a személyleírásból Sónvágó Jánost vélte felismerni, akit bámulatos ügyességgel el is fogott s Steiner né a szembesítésnél határozottan ráismert a haramiára.

Többi cinkosait is összefogdosták aztán a csendőrök, de azokat az ügyészség szabadon bocsátotta, csupán Sónvágót tartják azóta fogva Sónvágót ugyan most sem lehetett vallomásra bírni, de ezuttal aligha nem rajtaveszt, mert Steiner né a rablótámadás alkalmával félig letépte az álarcát s nemcsak alakját és hangját, de arcára is határozottan ráismer s esküvel kész bizonyítani, hogy a rablók egyike. Nevezetesen vezére, csakugyan ő, a rettegett Sónvágó János volt.

Az esküdtszéki tárgyalást, mint Debrecenből jelentik, ma nem fejezték be.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Szünet.

Szerda: *Unthan és a hét törpe* mutatványai; *Vitágfakadás, vigjáték.*

Csütörtök: *Unthan és a hét törpe* mutatványai; *Székra, vigjáték.*

Péntek: Szünet.

Szombat: *Unthan és a hét törpe* mutatványai; *Süketnek kell lenni, vigjáték.*

A kardalosok ünnepe.

(Harag. — A gyimesi vadvirág.)

A nyári színház történetében a mai est vörös betűkkel lesz följegyezve, mint olyan, minőhöz hasonló eddig nem volt, de talán nem is lesz. Jellemzésül elég az, ha hirül adjuk, hogy a nagy színháznak minden egyes helye el volt foglalva, sőt még az állóhelyeken is szorongtak az emberek. Ugyan volt a színház látképe, mint nagy udvari színházaknál theater parée alkalmával. Szinte örömtől hangosan dobbant a közönségnek, de a színészeknek is a szíve.

Más légáramlat vonult a nagy és diszes közönséggel a színházba, ha ennek okát ke-

ressük, feltaláljuk ezt a színpadon és lent a közönségben. A színpadon a műsor tette azt, mely *Dálnoki-Nagy* Lajos „A harag” című bájos, igaz költészettől áthatott drámai költeményével, *Gécy* „A gyimesi vadvirág”-jával kedveskedett. A közönségnél pedig az ok abban található, hogy szíves-örömmel sietett a köríták jutalomjátékára, a névtelen katonák támogatására.

„A harag” mint mindig, úgy most is édes hangulatba ringatta a jelenlevőket és a benne szereplő színészek *Angyal* Ilka, *Tomcsányi* Russi, *Palágyi* és *Rubos* legjobb tehetségükkel juttatták kifejezésre a mű remek poézisét. Valóságos tapsvihár tört ki a függöny legördültevel — *Angyal* Ilka és *Tomcsányi* remek virágcsokrokat kaptak — de a lelkes közönség ezzel nem telt be, percekig hangoztatta a költő nevét és nem nyugodott, míg a nézőtérrel jóformán a színpadra hurcolt szerző a függöny előtt meg nem jelent. Rég hangzott oly lelkes éljenzés, mint ebben a pillanatban, midőn egy gyönyörű babérkoszorút nyujtottak fel neki.

Ezután *Odry* Lehel énekelte Bánk-bán opera Boralát karkisérrettel, azzal a perfekt művészettel, melylyel *Odry* mindenkor gyönyörködtette közönségét. Otször hívták a lámpák elé zajos tapsok kíséretében.

A gyimesi vadvirágot oly sikerült előadásban talán még nem is volt alkalmunk élvezni. Kitűnők voltak *Felhő* Rózi és *Arkossy* és bizony mondhatjuk, kár volt a szomszédban keresni helyettesítőket — jobbat és tökéletesebbet azok úgy sem nyujthattak volna — és a közönség bizony egy cseppet sem bánta, hogy *Székely* Irén, meg *Pintér* otthon maradtak.

A kissé hosszúra nyult program utolsó része volt „Chambre separée” ballet, melyben *Sigmund* és *Hegyi* Kornél ügyes táncukkal remekeltek.

Carolus.

* **Zene-vizsga.** *Sághy* Emília, az aradi zene-konzervatorium tanárnőjének magán-növendékei e hó 15-én tartották meg évvizsgájukat a Krispin-teremben. A vizsga műsora igen változatos volt s a kezdőtől fel a haladókig valamennyi növendék derekasan megállotta a helyét.

A műsor a következő volt:

Köhler: *Geburtstagsmarsch*, zongorán előadta *Haszlinger* Lajos. Lichner: *Tulpe*, zongorán előadta *Probst* Böske. Diabelli: négy kezes, zongorán előadta *Páris* Lajos. Riedling O.: *Valse*, hegedűn előadta *Probst* Lajos, zongorán kísérté *Szathmáry* Ilona. P. Beaumont: *Alpengruss*, zongorán előadta *Haszlinger* Böske. Kuhlau: *sonatine rondo*, zongorán előadta *Szathmáry* Erzsike. Tschalkowsky: *Barcarolle*, zongorán előadta *Medvecky* Leona. Tisza Aladár: magyar ábránd, zongorán előadta *Haszlinger* Ferenc. a) *Eduard Schütt*: *Valse* lente, b) *Moszkovszky*: *spanyol tánc*, zongorán előadta *Medvecky* Györgyike. Schubert: *Impromptu*, zongorán előadta *Szathmáry* Ilona.

* **A nagyváradai színház új bérletrendszere.** Érdekes ujjitást tervez *Somogyi* Károly a nagyváradai Szigligeti színház igazgatója, a színházi bérlet tekintetében. A jövőben, eltérve a mostani szisztémától, mellőzni fogja a szezon bérletet, s ehelyett *meghatározott számú előadásra* nyit bérletet. Ezáltal a bérlő publikum nem szorítottatik a mindennapos színház látogatásra, s alkalmuk nyílik azoknak, akik nem bérelnek, hogy időnkint bérlet-szünetben nézhessék végig a nevezetesebb előadásokat.

* **Előzékeny ezredparancsnokság.** A nagyváradai színtársulat jövő hó közepén nyári állomásra Kaposvárra megy. A váradai társulat költözködése azonban nem oly egyszerű, mint másutt, mert a 37-ik gyalogezred zenekara szolgáltatja a muzsikát. Ezzel pedig bajos egy helyről a másikra vándorolni. Az ezredparancsnokság azonban előzékenyen segített a direktor zavarán és egyszerűen *áthelyezte* a zenekart Kaposvárra arra az időre, míg ott a színház nyári szezonja tart.

A király elutazása Prágából.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 17.

A király ma reggel 6 órakor utazott el Prágából Theresienstadtba. A király minden tisztelgés mellőzését kérte s azért csak *Lobkowitz* tartományi főmarsall *Fabiny* tábornagy, *Wessely* tartományi főörvényszéki elnök, *Srb* polgármester és a két helyettes polgármester jelent meg a pályaudvaron. A pályaudvar előtt nagy néptömeg gyűlt össze, a mely két oldalt sűrű sorfalat állott. Az udvari váróterem bejáratánál *Coudonhove* helytartó és *Marschan* kormánytanácsos várta a királyt, a ki kevéssel 6 óra előtt érkezett oda *Körber* miniszterelnökkel, *Hartel* és *Resek* miniszterekkel, *Paar* és *Bolfras* főhadsegédekkel és a kíséret többi tagjaival. Ő felsége nyájasan elbucszott a megjelent notabilitásoktól és köszönetet mondott polgármesternek a szíves és szép fogadtatásért. Azután az udvari szalonkocsiba szállt, mire a vonat elindult.

A király tegnap *Smichow* község határán a *schmichowi* polgármester üdvözlő beszédére ezt válaszolta:

Rendkívüli örömmel és benső hálával fogadom meleg hazafiságtól áthatott üdvözlését, mely jóleső bizonyítékát adta nekem a város és lakossága irántam és házam iránt való hűséges ragaszkodásának. Szívesen szentelem uralkodói érdeklődésemet városuk javának.

A *smichowi* kerületi képviselő elnökének a beszédére ugyanez alkalommal ezt válaszolta ő felsége:

Örülök neki, hogy a *schmichowi* kerület képviselőivel is találkozom itt. Meg vagyok győződve őszinte és lojális érzelmeiről a kerület lakosságának, a melynek sorsa iránt való meleg érdeklődésem mindig megmarad.

Ő felsége ma délután *Theresienstadtba* hajtatott, a hol lelkesen fogadták. Onnan a kormány által rendelkezésére bocsátott hajón *Aus-sigba* utazott.

A jövő évi Szabad-Lyceum.

(A Kölcsey-egylet ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 17.

A tudományterjesztés legnépszerűbb és cél-szerűbb módjáról, a szabad liceum intézményéről tanácskoztak bár úgy akcidentaliter, az arra legilletékesebb tényezők, az aradi *Kölcsey* egylet választmányi tagjai.

A muzeumi könyvtárszobában volt a gyűlés, melyek kiemelkedő pontja az a vita volt, melyben *Somogyi* Gyula tanár néhány rövid markáns mondattal körvonalazta a *szabad liceum* tervezetét, a mint ő ezt legcélszerűbbnek találja. Zenével és szavatokkal akarja a közönséget a nehéz ételre rászoktatni, mint a hogy a beteg gyermeknek cukros vízben adjuk be a keserű csöppeket. Hogy aztán ennek a tervnek keresztülvitelére nem szabad sajnálni a pénzt, az természetes, mert a zsugoriskodás ezen a téren alaposan megbosszulná magát. Minden héten száraz, hosszú tudományos felolvasást tartani, ez egyenlő volna a tudomány csődjével. Kötéllal sem lehetne embert fogni, a ki meghallgasson egy-egy tudományos előadást.

Örülünk, hogy a *Kölcsey*-egylet mai választmányi ülése belátta ennek a kísérletnek a fontosságát szabad kezét engedett *Somogyi* dr.-nak a szabad liceumok rendezésében.

Az ülés lefolyásáról tudósítunk a következőket jelenti:

Az ülésen részt vettek: *Varjassy* Árpád kir. tanfelügyelő, *Lendvay* Sándor, *Konsitzky* József, *Pekár* Károly, *Robitsek* Ágoston dr.,

Buja Sándor, Pókász Imre, Rieger Imre, Somogyi Gyula és Szathmáry Gyula.

Varjassy Árpád elnök megnyitván a gyűlést, felkéri a titkár a jelentés felolvasására.

Pókász Imre titkár elsőbbséggel beszámol arról, hogy Aradvármegye főjegyzőjének az egylethez intézett átirata szerint a monográfiai bizottságba Várhelyi Lászlót, Gaál Jenőt, Schill Józsefet és Szathmáry Gyulát delegálta.

Varjassy elnök fölolvassa Urbán Iván főispán átiratát, melyben a főispán kijelenti, hogy véleménye szerint ő hivatalánál fogva nem elnöke a monográfiai bizottságnak, ő kutatott és keresett a régi akták között, de sehol olyasmire nem akadt, mely ezt kimondaná s mint-hogy elődje is választás útján lett a monográfiai bizottság elnöke, nem fogadhatja el az elnökséget hivatalánál fogva. Kéri az együletet, hogy a város és megye delegáltjaival egyetértőleg válasszanak egy elnököt.

A választmány ezt tudomásul veszi s elhatározza, hogy átiratilag megkéri Salac Gyula polgármestert, hogy hívja össze a monográfiai bizottságot elnökválasztás céljából. A választmány egyúttal elhatározta, hogy a maga kebeléből Abrai, Somogyi, Varjassy, Dömötör tagokat küldi a bizottságba.

A titkár azután fölolvassa Dömötör László középiskolai tanár jelentését, a pécskai östelepen végzett ásatásairól. Dömötör tanár az ásatás eredményét kielégítőnek mondja, amennyiben olyan régiségeket is talált, melyeket nálunk még nem találtak. Régi csészék és edények ezek, melyek őskori műveltség és a görög műveltség közötti utmeneti időszakból valók.

Ezután Somogyi Gyula a múlt évi szabad lyceum eredményéről számol be. Az eddigi eljárást meddőnek tartja, mert a közönség megújja a száraz tudományos módszert. Javasolja, hogy a műveltebb kereskedői és iparos köröknek minden vasárnap délután tartsanak ingyenes előadásokat.

Egyébként a szabad lyceumot fejleszteni kell. Ritkábban kell előadásokat tartani, de változatos és élvezetes műsort kell adni a közönségnek. Majd megszavazták a szükséges költségeket. Nehány apróbb ügy elintézése után felvették az alábbi új tagokat:

Rebb Béla, Jakabffy Simon, Ligethi Károly, Weisz Márkus, Hersch Hermann, Császár Antalné, Bleier Irma, Meiszter Teréz, Bogsán Károly, Westmann Zsigmond, Klein József, Obláth István, Radován Döme, Weisz Farkas, Pogonyi György, Florescu Emilia, Grumáz Gerő Weber A. ost, Kovács Lajos, Kosnicky Viktor, Zsigmond Zoltán.

SPORT.

A vasárnapi mérkőzés.

— Budaiak és aradiak foot-ball matche. —

Arad, június 17.

Vasárnap volt az aradi labdarúgók mérkőzése a Budai atletikai-klub csapatával. Előre bocsáthatjuk, hogy az aradiak ezuttal vereséget szenvedtek, ami különben mindenki előtt, aki a meglehetősen nehéz játékot ismeri, érthető volt. A budaiak oly tréningezett csapat, a milyen az országban alig van egynéhány, s rendkívüli előnyük az aradiakkal szemben az volt, hogy egész délután csak úgy zuhogott az eső. A budaiak ugyanis hozzávannak szokva a sikos, sáros talajhoz, s nem ritkán történt, hogy a tél kellő közepén hóban-fagyban is gyakorolták magukat a testedző játékban. A mi pedig a fő, az összjáték a budaiaknál mintaszerű. A minthogy nem is lehet másképpen egy olyan csapatnál, mely évek óta szinte hivatalosan üzi a sport e nemét, míg az aradiak bizony csak időtöltésből, nagy ritkán játszanak.

Dacára ennek az aradi játékosok közül néhányan ritka szép játékokat produkáltak. Persze ügyesség és gyakorlottság dolgában messze mögötte maradtak a budaiak egyik játékosának: Sábányi-Szeréminek. Ő volt a budaiak kapitánya s oly mesés ügyességgel bánt a labdával, mint akár a híres angolok. Kivüle jól játszottak még Telkessy és Kovács.

Aradi részről föltétlenül ügyes és biztos játszó Zima Tibor a kapitány, Szontagh és Pittner. Valóságos élethalál küzdelmet folytat-

tak ők hárman, de hiába segédkezett nekik Pösch, Losoncy és a többiek, idegen tereumon mozogtak: A talaj megölte a játékot. Így történt, hogy a budaiak ötször belökték a labdát az aradiak kapujába, a mi bizonyára nem történt volna meg, ha egyenlő sanszokkal játszottak volna. (h.)

+ **A Meteor-klub háziversenye.** Az aradi „Meteor-klub” vasárnap délután tartotta meg zárt házversenyét a simándi országúton, zuhogó zápor között. A verseny eredménye a következő:

I. **Megnyitó verseny.** 4000 m.

1. Schwarc Sándor, 6 p. 30 mp.
2. Blaskovits István.
3. Gömör György.

II. **Kezdők verseny.** 3000 m.

1. Kauten Miklós 5 p. 40 mp.
2. Eisele János.
3. Kadelburger Ede.

III. **Főverseny.** 10.000 m.

1. Blaskovits István 22 p. 29 mp.
2. Petkovits Béla.
3. Schwarc Sándor.

Ez a szám záporosóben folyt le, Blaskovits követlen a cél előtt tört elő s kerékhosszal győzött a favorit Petkovics előtt.

IV. **Végverseny** 2000 m.

1. Petkovits Béla 3. 15 mp.
2. Roth Lajos.

+ **A hamburgi derby.** A régi balszerencse, mely a magyar lovakat a hamburgi derbynél folyton üldözi, most is hű maradt. Szemere Miklós „Mágnes”-e volt a favorit a tegnapi derbin, de kénytelen volt beérni a második helyre, egy német ló, Gossler őrnagy „Tuki”-ja mögött.

Különlegességek

a nyári színházban.

(Hét törpe színész és egyéb csodák.)

Arad, június 17.

A nyári színházban e héten még három előadás lesz, bár a társulat jó része már megkezdte a hat heti szünetet. E három estén olyan „kis” társulat fog játszani a nyári színházban, amilyen Aradon még nem működött.

Horváth Zsigmond, a budapesti Dalos-színház igazgatója, hét törpéből álló társulatával szerdán reggel Aradra érkezik. Ez a kis társulat már bejárta az európai nagyvárosok legtöbbjét és az angol sajtó épp úgy, mint magyar, osztrák, német és dán érdekes, kedves és mulatságos társulatuak dicsérte a Horváth liliputijait.

A társulat férfi és nőtagjai 16—22 évesek és mint az Andrassy-téri kirakatokban látható képek is mutatják, különösen a nőcskék csinosak, szemrevalók. A törpéknek nem azon fajából valók, amelynél a test rutul elmaradt a fejlődésben, hanem arányosan fejlettek, mint nagynövésű embertársaik, éppen csak hogy nem nagyobbak egy méternél, de van köztük 75 centiméteres is. Egyet kivéve, valamennyien magyarok. Az az egy stájer származású. — Horváth igazga ó úgy kereste össze a természetnek ez érdekes különösségeit és képezte őket operettrészletek, kuplék, táncok és egyéb ügyességek előadásában. Hogy ebben művészi tökélyre vitte, a legnagyobb lapok megemlékezései tanuskodnak róla. A liliputi szintársulat szerdán saját kocsiján végig fog hajtani Arad főutcáján.

Az érdekes három estén még egy vonzóerő lesz. Ez régi ismerős. Vagy másfélévtizedes ismerős. Unthan H. az, akit vagy tizenhét év előtt a buzatéri arenában láttak az aradiak a lábbal hegedülni, célbalöni, kártyázni, szóval csupa olyan dolgokat csinálni, amiket más ember a két kezével végez. Unthan, aki 1850. április hó 5-ikén született a porosz Königsbergben, kéz nélkül a legnagyobb veszedelmek

közt lóháton járta meg a déliamerikai államokat.

Eleven példája annak, hogy az akarat legyőz minden fogyatékoságot. Hogy a kéz-ügyességet helyettesítő lábügyessége mekkora annak kedden, megérkezése után bizonyítékát is fogja adni. Délután hat óra körül — mint a színházi iroda ezuton közhirre teszi — maga fog végighajtani az Andrassy-téren a gyepelőszarat biztosan fogván két lábával.

A vendégek mellett szerdán este, Bács, Bácsné, Tomcsányi Russi, Szőke és Kley Mária előadják Muray vigjátékát, a *Virágtakadás-t*, csütörtökön pedig Pailleron szellemes vigjátékát *A szikrá-t Angyal Ilka, Komlósi Ilonka és Szőke Sándor*, szombaton *Süketnek kell lenni* vigjáték lesz a műsoron. A három előadásra a jegyek már kedden megválthatók. A helyárak a földszinti ülőhelyeknél és a pákolyoknál a téliek. Az első hét sorban 2.40 korona, a következő hét sorban 2 korona, az utolsó nyolc sorban 1.60 korona. Egy páholy 9 korona.

A búrok újabb győzelme.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 17.

Mesés harci esélyről beszélnek a transvaali háborúról ma érkezett hírek. A búrok szabadság szeretete még ragyogóbban tündöklék most, mint a háboru kezdetén, mikor a legszebb reményekkel vették fel a harcot. Az utolsó idők vereségei nem tudták harcikedvöket elnyomni és ma újból fényes jelét adta a szabadságszerető nép harci bátorságának.

Kitchener Pretóriából kénytelen volt kormányának jelenteni, hogy Wilmannsrust mellett, Middleburgból északra 10 mérföldnyire 250 lovasított Viktória-lövészt, a kik Beatson csapatától elváltak, e hó 12-én steenkopspruiti táborukban meglepett egy tulnyomó erejű bur sereg. Az ellenség rövid puskalövésnyire lopódzott az angol táborhoz és egyszerre gyilkos tüzet szórt reá. Az angolok részéről két tiszt és 16 ember elesett, négy tiszt és 32 megsebesült, két tiszt és 50 ember Beatson táborába menekült, a többi a búrok elfogták, de később szabadon bocsátották. Két Maxim-ágyú is az ellenség kezébe esett.

Késő éjjel pedig egy londoni távirat ezeket írja:

A búrok nagy győzelmet arattak az angolokon, a kik elvesztették Transzvál egész délnyugati vidékét, egyedül Zeerus város van birtokukban.

A hirt a Münchener Allgemeine Zeitung mai száma szintén megerősíti.

A Daily Mail-nak jelentik Norwalspontból 15-iki kelettel: A búrok és a hozzájuk csatlakozó fokföldiek száma ebben a kerületben egyre növekszik.

MULATSÁGOK.

(=) **Kereskedők műkedvelői előadása.** Az aradi kereskedő ifjak szombat este sikerült műkedvelői előadást rendeztek a Nagypipa vendéglő kerthelyiségében. Színrekerült *Gárdonyi* népszerű műve, a „Bor”. A szereplők mind igen ügyesen állták meg a helyüket. Jó volt *Gabányi János* mint Baracs Imre, *Taub Izabella* Baracsné, *Ungár Miksa* Durbints sógor, *Wagner Mici* Eszter. Továbbá jól játszottak *Giszner A.* (Göre Gábor), *Flamm* Leontin (Szunyogné), *Farkas F.* (Matyi), *Ungár Lujza* (Rozi) *Grosz Samu* (Kátsa) és *Rosenzweig Leo* (Tepsi.) A darabot *Gabányi János* rendezte igen ügyesen. Az előadást vasárnap Uj-Aradon megismétlik.

(=) **A kereskedő-tanulók táncmulatsága.** Az aradi kereskedő-tanuló ifjuság vasárnap délután sikerült táncmulatságot rendezet a városligeti vendéglőben. A délutáni zápor egy kissé megzavarta ugyan a mulatságokat, amioe aztán

este annál jobban belemelegedtek. A mulatságon jelen voltak:

Asszonyok: Soketné, Falusiné, Blausteneirné, Szerinkáné, Blierné, Schänné, Tóth Lajosné, Fischer Jakabné, öz. Reinné, Weisz Igné, Schumanné, Steinné, Sziges Sándorné, Schulikné, Werbein Józsefné, Kissné, öz. Vörösné, Schwarcné, Bleierné, öz. Friedmanné, Steinitz Alajosné, öz. Lengyelné, Schefferné, öz. Weisz I. né. Muzes Sándorné, Tóth Istvánné, Veszpréminé, Kovaliné, Ujvárosyné, Weiszné Szepessyné.

Leányok: Teger Mariska, Fényes nővérek, Wesz Malvina, Klemer Juliska, Hauszig Lujza, Csenger Mariska, Meer Dragina, Aminger Ilona, Jakoblovits Róza, Schwarc Helena, Kovács Erzs, Veszprémy Ilona, Ujvárosi Jolán, Recski Katica, Hamburger Ilona, Göncö Böske, Román Ilonka, Rein Gizuska, Bleier nővérek, Verley Lujza, Stein Etelka, Petrány Regina, Rüger Katica, Szilágyi Ilonka, Udvardi Anna, Mózes Mariska, Tóth Tilda, Jasek Ilonka, Weisz Józsa, Meiernta nővérek, Schulik Irma, Jakab Margit, Messzer Fáni, Ruger Annuska, Fridmann Mariska, Gáspár Hajnalka, Engel Fánika, Vrenk Lenke, Spicer Rezsén, Nyári Anna, Brüll nővérek, Semkő Eszter, Pavicsits Mida, Szerinka Etel, Blausteiner nővérek, Szida Anna, Westmann Juliska, Kiss Juliska, Tokay Iluska, Steiner Helén, Pavitsits Ludmilla, Lówy Róza, Schulik Lenke, Debreceni Donka, Jasek Mariska, Neudlenbach Janka, Glück Hajnalka, Falusi Jusztika.

(=) Az aradi könyvnyomdászok szakegylete mulatsága összes rendezőit felkéri az elnökség, hogy az egyleti helyiségben (Magyar-utca 21.) sz. a meghívók átvétele végett holnap, kedden este 8 órakor megjelenni sziveskedjenek. Ez alkalommal esetleges megbeszélési valók is elintéztetnek.

Fejérváry Budapest diszpolgára.

(Nagy vihar a főváros közgyűlésén.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 17.

A honvédelmi miniszter diszpolgársága ügyében tartotta meg ma délelőtt 10 órakor a székes főváros törvényhatósága rendkívüli közgyűlését.

A közgyűlés lefolyásáról budapesti tudósítónk a következő távirati értesítésben számol be:

Márkus József főpolgármester a közgyűlést pontban 10 órakor nyitotta meg és bejelentette, hogy számos bizottsági tag indítványt adott be, hogy Fejérváry Géza báró honvédelmi minisztert válasszák meg diszpolgárnak; másrészt Hegedűs János és társai sürgős indítványt terjesztettek be, hogy Széll Kálmán miniszterelnököt és Apponyi Albert gróf országgyűlési képviselőt szintén válasszák meg diszpolgárokul. Ezt az indítványt az előbbi után fogják tárgyalni.

Szebeny Antal az ügyrendhez szólva, kéri az ügy tárgyalásának öszre való elhasztását.

Márkus főpolgármester kijelenti, hogy többször máig délelőtti közgyűlés és hogy a bizottsági tagok kellő számban kérték a délelőtti ülést, tehát el kellett rendelni, különben szavazzon a közgyűlés.

A közgyűlés a rögtöni tárgyalást határozza el. Tárgyalás előtt Földváry Imre kéri, hogy ne lehessen interpellálni, mert rendkívüli közgyűlés van.

A főpolgármester ezt az indítványt az ügyrend alapján visszautasítja és szavazásra nem bocsátja.

Következnek az interpellációk:

Bejelentettek 38 interpellációt, még pedig Stipanics Elek hármát, Kovács Pál dr. ötöt és Kasics Péter 30-at.

Stipanics lassu, obstrukciós modorban lemorzsolja interpellációit, Kovács csak egy interpellációt mond el s végül Kasics is kijelenti, hogy ő sem fogja mind a 30 interpellációt elmondani, hanem csak azokat a tényeket fogja elmondani, melyek kellően megvilágítják Fejérváry működését, hogy a bizottság lássa, kit választ diszpolgárnak. Általános figyelem közepette állt fel Kasics Péter.

— Ha már — ugymond — a bizottsági tagok egészségének a veszélyeztetésével, délelőttre hívták össze a közgyűlést, el akar mondani egyet-mást, azok kedvének az emelésére, a kik forszírozták Fejérváry diszpolgárságát. Szólni akar arról a rendzerről, a melyt Fejérváry támogat a leghatásosabban s a mely rendszer a magyarság folytonos arcucsapkodása. Lásák ezt a rendszert egész közlelől, azok, akik diszpolgárrá akarják tenni Fejérváryt. Tessék nagyobb lelkesedéssel szavazni. Hiába igyekszik — ugymond — a tendenciózus sajtó a Fejérváry diszpolgárságának az ügyét simávé tenni. Hiába akarták félre vezetni a közvéleményt. Interpellációk magyarzatában. A közönség tisztán lát. De ő is hozzá akar járulni a közönség fölvilágosításához. Hadd lássák az emberek a rendszert és a rendszerek szégyenfeltait Három évvel ezelőtt, 1898-ban, Bánffy Dezső báró diszpolgárrá választatásakor is súlyos vádakat hallottunk a tekintetben, hogy a magyarság jogait sárba taposják, de hát mit mondjon akkor, a midőn Fejérváryval kapcsolatban, a militarizmus, a szoldateszka magaviseletéről beszél, a melynek Fejérváry a főnöke, a mely szoldateszka sem nemzeti érzelmeket, de sőt még törvényeket sem respektál. A király mindig megtartja a törvényt s esküt tett arra, hogy meg is tartja — és méltó a király napról napra elmesz, a ki nem tőrheti a törvényt s így hatalmasabbnak mutatja magát a királynál.

Akadhat olyan ember, aki — magyar léteére is — magasztalja ezt a rendszert. Ezek figyelembe vehetnek, hogy olyan rendszert tisztelnek, a mely nemcsak a nemzet jogait, de sőt még a nyelvet sem respektálja, sőt gúnytárgyává teszi. Mutatja ezt az, hogy még a kaszárnyák feliratát is csak német nyelven alkalmazzák. Ezzel tehát a polgármestert, szándékszik-e oda-hatni, hogy a kaszárnyákon, a német nyelv mellett, a magyar fölirat is ott legyen.

Egy másik interpellációjában elmondja Kasics, hogy mennyire felháborító dolog az, hogy a hadsereg s vele együtt Fejérváry báró honvédelmügyi miniszter, a Gotterhaltéval akar bennünket és gyermekeinket meghalyegezni. Ohajtom, hogy Fejérváry magyarosítsa magát (Derültség.) Legyen belőle magyar ember s ne maradjon osztrák. (Derültség.) Mert azért, hogy cifrán sujtásozott mondurt hord, nem magyar ő, hanem testestől lelkestől osztrák. A Gotterhaltéval a sértések egész sorozatát viszik véghez. Inkább vigyék el az országot a szikes ben-nünket ezzel, a dallammal folytonosan az aradi akasztófákra. Kérni a polgármestert, szándékozik-e intézkedést tenni az ellen, hogy a közhe-lyeken a Gotterhaltét játszzák.

A további felszólalók közül Ballagi Aladár, Kovács Pál, Szebeny Antal, Fejérváry diszpolgársága ellen beszéltek.

Végül szavazásra kerülven az indítvány, 138 szóval 21 ellen Fejérváryt diszpolgárrá megválasztották.

A másik indítvány tárgyalása előtt, tudni-illik, hogy Széll Kálmán és gróf Apponyi Albert is válasszassanak diszpolgárok, Heltai Ferenc előterjeszti, hogy mondja ki a törvényhatóság, teljes bizalommal, elismeréssel, ragaszkodással méltányolja Széll, Apponyi nagy érdemeit, de mivel a diszpolgárságukat célzó indítvány körülményeiből nyilvánvaló az, hogy nem megérdemelt megtiszteltetést, hanem ellentüntetést céloz, ezuttal tárgyalni nem kívánja.

Heltai indítványához sokan akartak hozzá-szólni de elnök az ülést bezárta és folytatását holnap délutánra halasztotta.

Kasics beszédét türelmetlenül hallgatta a jobb izlésű többség; kirohanásai sok helyütt hangos derültséget keltettek és különösen ott, ahol a dühtől tajtékozó szónok nagy hatást remélt. Mindenki tudta, hogy honnan fu a szél és azért kelleltenül bár, de mint szükséges rosszat, szenvedte el a közgyűlés Kasics meg-gödését.

Kasics beszédét türelmetlenül hallgatta a jobb izlésű többség; kirohanásai sok helyütt hangos derültséget keltettek és különösen ott, ahol a dühtől tajtékozó szónok nagy hatást remélt. Mindenki tudta, hogy honnan fu a szél és azért kelleltenül bár, de mint szükséges rosszat, szenvedte el a közgyűlés Kasics meg-gödését.

Kasics beszédét türelmetlenül hallgatta a jobb izlésű többség; kirohanásai sok helyütt hangos derültséget keltettek és különösen ott, ahol a dühtől tajtékozó szónok nagy hatást remélt. Mindenki tudta, hogy honnan fu a szél és azért kelleltenül bár, de mint szükséges rosszat, szenvedte el a közgyűlés Kasics meg-gödését.

Zivatar és jégeső Aradmegyében.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 17.

Tegnap Aradmegye északi részén hatalmas vihar dühöngött, mely némely helyeken oly elementáris erővel tört ki, hogy tönkretette nemcsak a buzát, hanem egyébként is óriási károkat okozott. Fákat tépett ki tövestül, egy helyen Kisjenőn pedig le is csapott a villám.

Gyórokon, Borosjenőn, Ottlakán, Radnán, Nagypélen egész délután zuhogott az eső.

Pankotán éjjelkor olyan záporosó kerekedett, hogy azt hitték, közeleg a vég ítélet.

Világoson is körül fekete volt az ég, de egy szerencsés széláram elvitte a fellegtábot.

Gyula-Varsádon egész délután jókora eső esett.

Medgyesegyházán délután 1/2, 3 óra tájban tört ki a zivatar. De kárt nem okozott.

Legnagyobb volt a pusztítás Uj-Szent Annán. A zivatar egészen tönkre verte Gantner János kispéli pusztáját.

Az égháboru 5 órakor tört ki, s mindjárt oly erővel vágott neki a községnek, hogy nyomán kicsavart fák és összekuszált háztetők maradtak. A mezőn nem volt szénaboglya, mely a helyén maradt volna.

Simándon szintén nagy volt a pusztítás. Ott a záport csakhamar jég váltotta fel s közeje csapott a szőlőnek, buzának egyaránt. Egész buza táblák haránt fekszenek a földön. Szénaboglya egy se maradt épen és érintetlenül.

Siklón szintén nagy volt a zivatar, de még nagyobb a kár, amit a gazdáknak okozott. Ott is fekszik a buza.

Kisjenőn szintén kidühöngte magát az orkán. Itt változatosság kedvéért villám csapott le egy szegény ember házába, mely el is pusztult.

Kurticsón, Eleken szintén végigtáncolt a fergeteg, de magánai sodor néhány telefon-oszlopot, így e két községgel ma sem lehetett telefon összeköttetést kapni.

HIREK.

A gavallér vége.

— Sikkasztó körjegyző. —

Arad, június 17.

Február havában történt, hogy Cibenszky Vazul brátkai körjegyző állásáról leköszönt. A hirt ilyen formájában akkor közöltük is. Akkoriban hire járt, hogy ez a lemondás nem egészen önkéntesen történt. Sőt többen beszéltek azt is, hogy bizonyos hivatali visszaélések miatt kellett a fiatal, alig másfél év óta szolgáló jegyzőnek megválnia állásától.

Ez ügyben most szenzációs fordulat állott be. A nagyváradi kir. ügyészséghez érkezett feljelentés alapján Cibenszkyt tegnap letartóztatta a renábrság Brátkán. A volt jegyzőt Nagyváradra kísérték, s ott Thury Endre dr. vizsgálóbíró-helyettes kihallgatván őt, letartóztatottnak nyilváníttotta és vizsgálati fogságba helyezte.

Ezt a határozatot, amelyet Cibenszky megfelebbezett, a törvényszék vádta nácsa jóváhagyta, mert Cibenszkyról kiderült, hogy — több ezer koronát sikkasztott a reá bizott hivatalos pénzekből.

Körülbelül másfél éve, hogy Cibenszky Vazul atyja, aki Brátkán körjegyző volt, elhunyt, fiát egyhangulag választották meg a körülbelül 10.000 korona évi jövedelmet hajtó körjegyzőségbe. A fiatal ember ugy látszik csak erre várt. Eddigi gavalléros és könnyelmű életmódját most már a dorbézolások szakadatlan sora váltotta fel. Vadász társaság vadásztársaságot ért nála, ha pedig bement Nagyváradra, akkor sátoros ünnepe volt a vendéglős-

nek, cigánynak. Ugy emlegették, mint Biharvármegye egyik legnagyobb gavallérját, aki szórta a pénzt istenigazában.

Ilyen életmód mellett ezután lassanként odajutott a fiatal ember, hogy sűrűn keveredett pénzzavarba.

Ugy látszik, hogy a régi példa nyomán is úgy segített magán az efféle kiseddel kellemetlenségek idején, amint legkönnyebben tehetette: belényult a község kasszájába. Ám amit kivett, helyretenni elmulasztotta.

Tegnap megjelentek házában a csendőrök s letartóztatták. Brátkán óriási feltűnést keltett az eset, s sajnálkozással beszélnek a szerencsétlen fiatal emberről, aki egy jól indult karriert könnyelműen kettévágott.

Meggyilkolt siketnéma.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 17.

Borzalmas gyilkosság hírére kapjuk az aradmegyei Agris községből. Agyonverték egy siketnémat, kinek halála azonban nem tölt el bennünket méltatlankodással, mert mint az alábbi részletes tudósításban olvasható, ő maga provokálta a verekedést, melynek áldozata lett.

Tudósítónk az alábbiakban közli velünk a gyilkosság részleteit:

Novák Mihály agrisi 30 éves siketnéma földművelő tegnap délelőtt az agrisi kocsmában iddógált. A jó társaságban alaposan fogyasztotta a pálinkát, mikor egyszerre eszébe jutott, hogy haza kell mennie. Utközben megállt Neszler György háza előtt. Neszler felesége kint állott a kapuban. A siketnéma jelekkel udvarolni kezdett a menyecskének és eljutott egészen a szerelmi vallomásig. Akkor azonban Neszler intett neki, hogy távozzék haza, mert részeg. Mikor Novák nem akart menni, karongta, hogy haza vezesse.

Erre a siketnéma előrántotta bicskáját, s Neszler felé sujtott, miközben több helyen megsebezte. A megsebesült segélykiáltásaira előrohantak a Neszler atya és anyja, s rávetették magukat a még mindig vagdalkozó Novákra. A mint legyűrték, ütlegelni kezdték és addig verték-rugták, míg a siketnéma holtan össze nem rogyott. Az esetről rögtön értesítették a szolgabírókat, s Bolyos József főbíró a járási orvossal rögtön ki is ment Agrisra, az orvos kezelés alá vette a sebesült Neszlert. Bolyos főbíró rögtön értesítette a borosjenői járásbírókat, mely holnap fogja a helyszíni bizottságot kiküldeni.

— **Fejérváry miniszter állapota.** Egy budapesti táviratunk jelenti, hogy a lapoknak az a híre, mintha Fejérváry báró állapota aggodalomra adna okot, illetékes forrásból merített értesülés szerint alaptalan. A miniszter állapota egyre javul, naponként délelőtt sétákat tesz, e hét végén pedig elutazik Grsteinba, a hol a nyarat tölteni szokta.

— **Nemesi levél kihirdetés.** A király, mint arra sokan emlékezni fognak, Gaudernak József altábornagynak a magyar nemességet „démeteri” előnévvel díjmentesen adományozta. Gaudernak, mint ezredes sokáig tartózkodott Aradon s nemessége is Aradmegye törvényhatósági gyűlésén lesz kihirdetve. A gyönyörű kiállítás oklevél, magyar szövegezésben meg is érkezett Aradra s a vármegyei főjegyzőnek fog kiadatni illetékes eljárás végett.

— **Fejérváry báró köszönete.** Szombati számunkban megírtuk, hogy Fejérváry báró honvédelmi miniszter táviratilag köszönte meg Urbán Iván főispán utján a törvényhatóság azon határozatát, hogy az új laktanyát az ő nevével nevezik el. A honvédelmi miniszter ma

szívélyes hangu levelet intézett külön Urbán Iván főispánhoz, melyben azon jóindulatu szavakat köszöni meg, melyekkel a főispán átiratát kísérte. A levél szövege szerint így hangzik:

Tiszteit Barátom!

Az „Aradi Közlöny” június 11-iki számában olvassom Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságához intézett — az új honvédelmi laktanyának nevével való elnevezését — ajánló átiratodat.

Azon jóindulatu és meleghangu szavakért, melyekkel azon átiratodban úgy személyemről, valamint 50 éves szolgálati működésemről megemlékezni oly szíves voltál, kériek legőszintébb és meleg köszönetem kifejezését fogadni.

Öszinte tisztelettel, szívélyes üdvözléssel
Fejérváry Géza s k.

— **A resicai sztrájk vége.** Resicáról táviratozzák, hogy a munkások küldöttsége és az osztrák vasutársaság képviselősege közt ma este végleges megállapodás jött létre, melynek következtében a küldöttség mindjárt felszólította a sztrájkoló munkásokat, hogy holnap kezdjék meg ismét a munkát. Ezzel a sokat hánytorgatott ügy véget ért.

— **A soproni kardaffér.** Megemlékeztünk a minap arról a kardafférről, mely Sopronban folyt le egy tanár és egy katonatiszt között. Az esetet a „Sopron” a következőleg írja le: Tegnap délután az Erzsébet-kertben, a sétahangverseny alatt, kínos incidens játszódott le Schöffel Rezső, a 48. gyalogezred főhadnagya és Mészáros Sándor felsőkereskedelmi iskolai tanár között. Mészáros tanár észrevette, hogy a főhadnagy nejét huzamosabb ideig a megengedettnél jobban fixirozta és megjegyzéseket tett reá. Megsokalta a dolgot és a főhadnaghoz lépett, ki több tiszttel együtt sétált. Szemébe vágta:

— Főhadnagy ur, az ön eljárása, mit a nőmmel szemben tanusít — aszfaltbetyárság!

Schöffel főhadnagy, kit e szavak vérig sértettek, felindulásában kardot rántott és a tanárra rohant, ki csak egy sétatálcikát tartott a kezében. Eleinte szépen parirozta a vágásokat Mészáros tanár, ki jó vivó hírében áll, de aztán kis ujnyi vastagságú botja eltörött a tiszti kard súlyos ütése alatt. Ekkor érte két vágás. Egyik a halántéka táján, a másik a jobb alsó karján. Az afférnek Mihályi Kálmán és Müller József ügyvédek vetettek véget, kik a viaskodókat szétválasztották. A védekezés közben a főhadnagyt is érte Mészáros tanár részéről ütés. A vértől elborított tanárt bérkocsin a magánbetegápoldába szállították, hol bekötözték sebeit, aztán pedig lakására vitték. Állapota nem súlyos; sebláz eddig még nem jelentkezett. A 48. gyalogezred parancsnoka s legszigorubb vizsgálatot rendelte el az ügyben.

— **A soproni vásárügy.** Az aradi waggonyár-részvénytársaság legutóbbi rendkívüli közgyűlése tudvalevőleg jóváhagyta az igazgatóság azon tervezetét, hogy a soproni lakatosárügyár az aradi gyártól különválasztva, egy új részvénytársasággá alakíttassék át, és ez új formájában a gráci Lapp-Testvérek nagy vasáru gyárral egyesülve, a réginél hivatottabb vezetés alá kerüljön. Az új részvénytársaság alakuló közgyűlése szombaton volt Budapesten az Agrárbank nagytermében. Az alakulásnál jelen voltak Aradról Vásárhelyi Béla, Hercul Bernát, Rámor Lajos, Nachtnébel Ödön és Kell Lipót dr. Továbbá Hieronymi Károly, Schöller Rikhard lovag, Huze Alfonz, Lapp Frigyes, Weinmann Fülöp stb. Az ülésen Hieronymi Károly elnökölt. A tervezet felolvasása után megajtották a választást. Elnök lett Hieronymi Ká-

roly, alelnök, Lapp Frigyes. Igazgatósági tagok: Vásárhelyi Béla, Schöller Rikhard, Hercul Bernát, Huze Alfonz és Kell Lipót dr.

Az új részvénytársaság teljesen lefizetett alaptőkéje 2 millió 600.000 korona.

— **Előléptetés.** A pénzügyminiszter Bölöni Domonkos Béla aradi pénzügyőrségi kerületi felügyelőt a nyolcadik fizetési osztály második fokozatába előléptette.

— **Felebbezés a Baross-park fája miatt.** A legutolsó városi közgyűlés amaz ismert határozata ellen, mely egy-két szavazattöbbséggel kimondta a Baross-park legszebb fájának halálát, a város törvényhatósági bizottságának következő tagjai: Avarfy Ferenc, Boros Vida, Fényes Kálmán dr., Lukácsy Lajos, Maresch Gyula, Péterfy Antal és Reinhart Kálmán felebbezést nyújtottak be a városnál a belügyminiszterhez, kérve a közgyűlési határozat megsemmisítését. A felebbezés azokon az indokokon alapszik, amelyeket lapunkban már mi is felhoztunk.

A felebbezés beadása folytán olyan híresztelést is hallottunk, mintha a Baross-park díszét, amely most azt a bizonyos huszonnégy óráját éli, tekintet nélkül a beadott felebbezésre, ki akarnák vágatni azért, hogy ha a miniszteri döntés a felebbezőkre kedvező is lesz, késő legyen már a siker. Tudvalevő, hogy a közgyűlésnek semmiféle határozata jogerősség nélkül végre nem hajtható, s így ez a híresztelés nem lehet egyéb valami rosszakaratu ráfogásnál.

— **Eljegyzés.** Streiffeldi Wittich Sándor lovag kovaszinci szőlőbirtokos eljegyezte Wimmersperg Adrien bárónt, Dragonosenci Radenich Géza özvegyét.

Seidner Simon Seidner Bernát soborsini erdőkezelőségének intézője eljegyezte Ujaradon Pollák Mór dr. bájos leányát Ella kisasszonyt.

Halik Aurél dr. lippai orvos eljegyezte Beranu György árvaszéki b. elnök leányát Katicát Temesvárról.

— **Evangelikus lelkészek értekezlete.** Az Arad-békési ev. egyházmegye lelkészei Csabán értekezletet tartottak, melyen Frint Lajos aradi lelkész a más felekezetek elleni védekezésről beszélt. Az értekezlet előadó javaslatait megvitatta és azokat, mint a hivek és az egyház érdekében célra vezetőket, elfogadta.

— **Dáni Ferenc arcképe.** Salac Gyula polgármester, akit a tanács Dáni Ferenc, Arad egykori főispánja arcképének elkészítésével megbízott, Balla Frigyes aradi festőművésznél rendelte meg a főispán arcképét.

— **Véres családi dráma Temes megyében.** Mint Temesvárról táviratozzák, tegnap este egy Temesvár melletti községben, Lieblingben borzalmas családi dráma játszódott le. Klein János földmives évek óta együtt lakott 75 éves atyjával egy házban, velük lakott még Klein házaspár nővére Austatt Fülöpné is. Klein János és Austattné folytonos civakodásban éltek és vége hossza nem volt a perlekedésnek. Tegnap este újból kitört a testvérek közt a viszály, melynek hevében Klein egy fejszével leütötte Austattné atyjuk, az öreg Klein, Austattné segítségére futott, de a rabiátus fiu fejszével édes atyjának és szétvágta a fejét. A gyilkost elfogták. Az öreg ember rögtön meghalt, Austattné pedig a halállal vívódik.

— **Mennek a honvédek.** Az aradi 3-ik honvédgyalog zászlóalj kedden a hajnali órákban Lugosra indul. A menetelés három napig tart. Egy heti ottidőzés után visszatérnek honvédek, hogy a bevonuló tartalékosokat felszereljék s azokkal együtt a nagygyakorlatokra induljanak.

— **A ruthén akció válsága.** Budapesti tudósítónk jelenti, hogy a ruthén akció vezetői között kitört konfliktus, már hetek óta állandóan foglalkoztatta a közvéleményt, ma befejezést

nyert. — *Páris* Frigyes nyugalmazott ügyész ugyanis azért küldték le *Egán* Ede mellé a ruthén akció vezetésére, mert azt hitték, hogy az *Egán* vezetése alatt tapasztalt egyoldalúságnak elejét veszik s a ruthén akciónak szélesebb alapot adnak. *Egán* és *Páris* között azonban némely kérdésben differenciák merültek fel, melyek *Páris*t többször is arra bírták, hogy állásáról lemondjon. Kijelentette ugyanis, hogy ha a kormány az ő kontkrét javaslatait nem fogadná el, végleg lemond állásáról. *Darányi* miniszter ma kihallgatáson fogadta *Páris*t s miután javaslatait nem fogadta el, *Páris* levonta a konzekvenciát és *beadta lemondását*, a mit *Darányi* még a nap folyamán el is fogadott. Képviselői körökben ez a megoldás feltűnést keltett, mert azt hitték, hogy *Páris* működése feltélenül szükséges a ruthén akció helyes vezetéséhez. A megoldásnak ezt a módját senki sem várta.

— **Halálozás.** *Városvy* Vilmosné szül. *Reichlinger* Józefa, életének 66-ik évében Aradon elhunyt.

— **Hilsner kegyelmet kapott.** Egy budapesti távirat jelenti, hogy a király a polnai gyilkosságért halálra ítélt *Hilsner* Lipót büntetését *életfogytiglani börtönre* változtatta át. *Hilsnert* ma *Pizerből*, a hol eddig fogva tartották, *Prágába szállították*.

— **Lámpagyújtás a Kossuth-szobor javára.** Vasárnap éjjel a kereskedő ifjak mulatságán történt, hogy a városligeti vendéglő nagytermének egyik villamos lámpájában kiégett a szén s a mulatók közül senki sem tudta a szénét ujjal kicserélni. A bál rendezőse addig keresett, míg végre mégis talált egy hozzáértő embert *Nagy Mihály* mozdonyserelő személyében, ki a rendezők kérésére hajlandó is volt a lámpát megigazítani, de csak azzal a feltétellel, ha négy koronát adnak az Aradon föllálandó Kossuth-szobor alapja javára. A rendezőség elfogadta a hazafias ötletet; a lámpa ismét kigyult, *Nagy Mihály* pedig átvette a négy koronát s elküldte a Kossuth-szobor alapja javára.

— **Megvadult tehén a Fejsze-utcában.** Tegnap délután a Fejsze-utca lakói rémes jelenetnek voltak tanúi. *Bálint* Mózesné hazafelé iparkodott két gyermekével, egyszerre egy megvadult tehén feléje rontott. Az asszonynak már nem volt annyi ideje, hogy a bestia elől kitérjen, s a tehén felökte, majd fejével nyomkodni kezdte áldozatát, aki különben *áldott állapotban* van. Az összefutott emberek csak nagy nehezen tudták a szegény asszonyt megszabadítani kinzójától. A dulakodás közben az állat, mely *Lackó* Péter gazdaember tulajdona, megsebezte *Bálintné* egyik gyermekét is. A rendőrséget csakhamar értesítették, mire *Murádi* Álmos rendőrhadnagy és *Tisch* Mór dr. főorvos a helyszínre siettek. Utóbbi azonnal gondozásba vette a szerencsétlen asszonyt.

— **Letartóztatott pirománikus.** Az aradi rendőrség tegnap letartóztatta *Balla* Demeter nevű kovaszinci legényt, mert nyomára jöttek, hogy az illető az aradi felsőtemetőben felgyújtott egy szénaboglyát. Vallatás közben azt mondta, hogy *nagyon szereti, mikor tűz van*. A rendőrtisztviselő mindjárt tudta, hogy pirománikussal van dolga. A szerencsétlen ember már négyszer gyújtogatott s egy ízben felgyújtotta apja házát is. Az elmebeteg embert bevitték a kórházba.

— **Utazás a teher-vaggonban.** *Nagy* Mihály kovács-legényt szülőhelyéről kincses Kolozsvar városából Szolnokra sodorta a sorsa. Itt próbálgatott volna zöld ágra vergődni, de ugylátszik nem éppen volt hozzá szerencséje, mert lassacskán odajutott, hogy ebédre való sem jutott neki. Erthető, hogy így elfogta a honvágy. Utiköltsége nem lévén, egy borus éjszaka kísértelt a szolnoki állomásra és el-

bujt egy teher kocsiba a ládák és ponyvák közé. Másnap a kocsit leolmozták, aztán annak rendje és módja szerint utnak indítottak egy személyvonattal Kolozsvar-felé. *Nagy Mihály* örvendett, ám csak Várad-Velencéig. Mert itt, hogy egyet-mást kiraktak a kocsiból, *Nagy Mihály* is a napvilágra került. A derekasan kiéhezett ifjut azután a rendőrségre szállították, a hol a különös utas kijelentette, hogy még az apagyilkosságot is elvállalja — csak enni adjanak neki. Kapott is némi harapni valót, de egyuttal kényszerlevelet is, melylyel rövidesen utnak indították *Nagy Mihályt*. Azonban most már nem a tehervonat vagonjában. Fő az, gondolhatta a barátságos férfit, hogy mégis csak hazakerült és pedig ingyen.

— **Érdekes látványosság.** *Kossak* József cs. és kir. udv. fényképész üzleti bejáratában Templom-utca 2. sz. alatt valóságos látványosság tárul elénk, ábrázolva az *Ocskay brigádosnak*, eme érdekes történelmi darabnak első bemutatását a Budapesti Vigszínházban. A különböző jelenetekben a résztvevő művészek eredeti színpadi alakításban vannak feltüntetve úgy, hogy az egész darab menete élénk valódiságában áll előttünk. A képek hatását ugyan csak emelik a korhű művésziessen berajzolt hátterek, amelyek vidékünkön valóban e cégnek specialitását képezik. Ezzel az újabb kiállításal a *Kossak* cég ismét tanujelét adta annak, hogy sem fáradságot, sem anyagi áldozatot nem kímélve a nagy közönségnek mindig szebbet és újabbat nyújtani törekszik. — Ezeket megemlítve hisszük, hogy senki sem fogja elmulasztani eme figyelemre méltó kiállítás megtekintését.

— **Az öngyilkos holmija** Pár nappal ezelőtt megirtuk, hogy a budapesti lánchídról egy uriasan öltözött leány a Dunába ugrott. Eddig még nem tudták megállapítani, hogy ki az öngyilkos. A rendőrségen (Zrínyi-utca 2. II. em. 55.) megtekinthető az életunt holmija, a többek között egy monogram nélküli zsebkendő és szalmakalap.

— **Egy szép sétakocsi** gyermek részére igen jutányos *Porter* Vilmosnál szerezhető be. Nagy választék! Ugyanott napernyők, legyezők, férfi és női harisnyák, legdivatosabb nyári nyakkendők, pénztárcák s a legeredetiőbb ajándéktárgyak, valamint praktikus háztartási cikkek kaphatók.

— **A nagyérdemű közönséget** tisztelettel értesítjük, hogy *Nädler* Lajos női divat üzletében a szokásos leltározás kezdetét vévén, a leltározás egész tartama alatt, mint minden év ezen szakában, a tulterhelt raktár cikkei lehetőségig mérsékelt áron árussítanak. Különösen felhívjuk a közönség figyelmét szőnyeg, függöny és ágyszerítő, valamint női és férfi divat nagy raktára.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A pécskai állatkiállítás.

(A tejszövetkezet megalakítása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 17.

Az Aradmegyei Gazdasági egyesület, pécskai gazdakör és Aradmegyei lötenyésztési bizottsága vasárnap, díjazással egybekötött szarvasmarha és lötenyésztési kiállítást rendezett M.-Pécskán. *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter megbízásából *Sirbán* János tejgazdasági országos felügyelő vett részt a kiállításon, melynek fényét emelte *Urbán* Ivánnak, Arad város és Aradmegye főispánjának jelenléte.

A kiállítás ünnepségeinek befejezésével a miniszter megbízottja a *tejszövetkezetekről* tartott előadást, amelynek hatása alatt a pécskai gazdák elhatározták, hogy a pécskai tejszövetkezetet megalakítják.

Urbán Iván főispánt a reggel 7 órakor induló vonattal a kiállítási ünnepségek rendezőbizottsága kísérték ki Pécskára. A főispánnal együtt utazott ki *Dálnoky-Nagy* Lajos alispán, *Vásárhelyi* László, *Pókay* kerületi állategész-

ségügyi felügyelő, *Friebeisz* Miklós, *Pál* Miklós gazdasági tanár, *Laehne* Hugo a gazdasági egyesület igazgatója és többen a megyebeli gazdák közül. A főispán jelenlétét a pécskaiak felhasználták arra, hogy őt, mint a ki főispán-sága óta első ízben fordul meg Pécskán, nagyszabású ünnepélyes fogadtatásban részesítették.

Nyolc órakor, mikor az aradi vonat Pécskára érkezett, zsufolva volt a pályaudvar a pécskai intelligencia tagjaival, s a százakra menő gazdaközönséggel. A népszerű főispánt *Senk* Ferenc pécskai főszolgabíró üdvözölte, mire *Urbán* Iván köszönetét nyilvánítván szívélyes fogadtatásért, kijelentette, hogy nem hivatalos minőségben, hanem mint gazda jött a gazdákhoz, akiknek érdekét mindig igaz szívettel gondolzza. Majd átvette azt a szép virágcsokrot, melyet a fehérbe öltözött földmivelő leánykák közül *Kelemen* Erzsike nyújtott át a főispánnak. Erre aztán megindult a pályaudvarról a menet, melyeknek élén 50 lovasból álló bandérium haladt, utána a hosszú kocsisor, mely a gazdasági iskolánál állott meg. Itt *Bolyos* István mondott a főispánhoz üdvözlő beszédet. A villásreggeli elköltése előtt a főispán tudomására adta a gazdáknek, hogy *Sirbán* Miklós országos tejszövetkezeti biztos a délutáni órákban előadást fog tartani a szövetkezet fontosságáról azon célból, hogy azt Pécskán is megalakítsák.

A főispán ezután látogatásokat tett a plébánián és több pécskai előkelőségénél.

A kiállítást délelőtt 10 órakor nyitotta meg *Vásárhelyi* László. A bíráló bizottság *Friebeisz* Miklós elnöklete alatt alakult meg.

A *lőkiállítások* közül az első díjat, 60 koronát *Nagy* János m.-pécskai lakos nyerte, a két éves csikók kiállítói közül *Ditrich* Jakab negyven koronát, az egyéves kanca csikók kiállítói közül *Sipos* Mihály 20 korona díjat kapott.

A *szarvasmarha* kiállítók közül *Magyar* Pál nyert 40 koronát.

Délután 1 órakor a pécskai nagyvendéglőben 250 terítékű társas-ebéd volt az aradi vendégek tiszteletére, melyen az első felköszöntőt *Vásárhelyi* László mondta *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszterre, majd *Szomorú* István igazgató tanító *Urbán* Ivánt éltette, *Issekutz* Marcel dr. országgyűlési képviselő pedig a kisgazdák jóllétére emelt poharat. Hatalmas élienzések közepette állott fel szólásra *Urbán* Iván főispán. A gazdaközönségre, a kereskedők és iparosokra mondott pohárköszöntőt, nagy hatás mellett buzdítván őket az összetartásra s sikert kívánván nekik működésükhöz. Felköszöntőket mondtak még *Momák* Flóris, *Paka* József lötenyésztési felügyelőre, *Pál* Miklós *Senk* Ferenc főbíróra, *Szondy* Géza kis-peregi lelkes *Vásárhelyi* Lászlóra, *Laehne* Hugo *Sirbán* Miklós országos tejszövetkezeti felügyelőre és végre *Sirbán* Miklós a gazdaközönségre, megköszönvén egyuttal a miniszter nevében is a neki mondott áldomást.

Délután *Sirbán* János, a földmívelésügyi miniszter kiküldötte a tejszövetkezetek jelentőségéről tartott felolvasást. Százakra menő közönség hallgatta a tejgazdasági országos felügyelő eladását s a pécskaiak nyomban ki-mondták hogy a *tejszövetkezetet megalakítják*.

A főispán az aradi gazdasági egyesület vezetőinek társaságában az estei vonattal Aradra visszautazott.

A gazdasági egyesület legközelebb *Kisjenőn* rendez a pécskaihoz hasonló kiállítást.

TANÜGY.

(—) **Uj-szt.-annaiak a főispánnál.** Az uj-szent-annai iskolák gondnokságának küldöttsége *Zórád* Ferenc uj-szt.-annai községi jegyzői vezetése alatt ma tisztelegtek *Urbán* Iván főispánnál, meghíván őt az iskoláiknak ez évi záróvizsgáira. A főispán igen szívélyesen fogadta az uj-szt.-annaiak küldöttségét, a vizsgák meglátogatására azonban elfoglaltságára való tekintettel, ígéretet nem tett.

(—) **Az ujanáni állami elemi népiskolában** e hó 15-ikén volt az évváró vizsga, melyen az általános eredmény valóban szépnek bizonyult. De különösen a németajku tanulóknak a magyar nyelvben tett előmenetele volt meglepő. Az iskola két év óta bir állami jelleggel s ezen idő vltt annyira haladt, hogy az előzményekből következtetve, biztosra vehető, hogy

az összes ifjabb nemzedék tíz éven belül tisztán és tökéletesen fog beszélni magyarul. Orvendetes az a jelenség is, hogy az iskolahatóság és a községi előjáróság, valamint a szülők szép számmal jöttek el a vizsgára, s igazi benső örömmel látták, mily folyékonyan és tiszta kiejtéssel beszélnek gyermekeik a magyar nyelvet. A főérdem a tanítóké, kik lankadhatatlan buzgalommal teljesítették kétszeresen nehéz feladatukat.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A Demeter-utcai gyilkosok.

(Esküdtszéki tárgyalás a törvényszéknél.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 17.

A múlt év őszén, szeptember 29-én este történt, hogy Szerendán János aradi napszámos és Risztin Illés, szintén aradi napszámos, Teodorovics Demetert egy korcsmai összeszólalkozás hevében a Demeter-utcában éjjel 11 órakor leütötték. A tettesek kezdetben tettüket konokul tagadták, de a vizsgálóbíró kereszt-kérdései alatt megtörttek. — Bevallották, hogy Teodorovicsot fejszével sujtották többször halántékon, úgy, hogy a szerencsétlen ember másnap délután meghalt.

Ilyen bűnnel és halált okozott súlyos testi sértés büntetéssel vádoltan állott ma a két bűnös a törvényszék eszűdbirosága előtt, melynek ma volt első tárgyalása az idei nyári ciklusban.

A bíróság tagjai Köller János elnöklete alatt Schartner Sándor dr., Kovács Marcel dr. bírák és Seress Barna jegyző voltak. A vádlottakat Nagy Sándor dr. és Szuciu János dr. ügyvédek védelmezték. Ügyész Domokos László, román tolmács Tamásdán Liviusz dr. ügyvéd.

A bizonyítási eljárás megkezdése előtt Szuciu János dr. védelemében kérte a tárgyalás elnapolását, mert az egyik legfőbb tanuja, Pálkás Imre nincsen jelen. Zágrábban lakik és a törvényszék nem idézte be. Kéri, hogy utaljanak ki utazási költséget Pálkásnak és idézzék meg azonnal, mert mint ténytanut szükséges az esküdtek előtt kihallgatni.

Nagy Sándor dr. hozzájárul védőtársa indítványához, ugyszintén Domokos László ügyész is kéri a tanu beidézését, de miután a tárgyalás úgy is sokáig tart, fölöslegesnek véli az elnapolást.

A bíróság határozathozatalra vonulván vissza, másfél órai tanácskozás után, kevéssel tizenegy óra előtt az elnök kihirdette, hogy az esküdtszéki tárgyalást a B. P. 338. §. IV. szakasza értelmében el nem napolják, hanem csak félbeszakítják és a ciklust július hó harmadikáig meghosszabbítják. A tárgyalás folytatására az esküdtszéki ciklus utolsó napjait tűzték ki.

§ **Körözött konzervatoriumi igazgató.** Ismert ember volt Aradon Schreyer Harry, az aradi zenekonzervatórium egykori igazgatója, ki nemrég költözött el családjával együtt Aradról és Berlinben telepedett le. Schreyer Harrynak a konzervatóriumon kívül nagy zongora és más-nemű hangszerraktára is volt. A hangszereket bizományba kapta külföldi cégektől. Most, hogy az elszámolásnak meg kellett volna történnie, kiderült, hogy a hangszerek eltűntek és a raktár üres. A megkárosított kereskedők most sikasztás miatt feljelentették Schreyer Harryt és Nyír Géza dr., az aradi törvényszék vizsgálóbírája — mint értesülünk — meg is indította ellene a vizsgálatot. Minthogy azonban Aradon már nem található, elrendelte országszerte való köröztetését.

§ **Rajna Ferenc pöre.** A Magyar Színház részvénytársaság nagyon röviden akart elbánni igazgatójával, Rajna Ferenc igazgatóval. Mitűn Rajna nem fogadta el a szerződésileg kikötött 6000 frt. vinkulumának részletekben való megfizetését, a részvénytársaság egyszerűen fegyelmi vizsgálat alá fogta. Egyidejűleg természetesen havi 500 frt. fizetését is beszüntette. Rajna azonban nem hagyta ennyiben a dolgot. Ugy a 6000 frt. vinkulumért, mint a visszatartott havi 500 frt. fizetéséért külön-külön pörbe fogta a részvénytársaságot. A VI. ker. járásbírósnál dr. Sehermann István albiró ma tárgyalta Rajnának az 500 frt. június havi fizetése iránt indított keresetét. A tárgyaláson Rajna Ferenc igazgatót Försner Gyula dr. ügyvéd helyett Pichler Győző dr. orsz. képviselőt képviselte, míg az alperes részvénytársaságot Hegedüs Béla képviselte. A tárgyalás folyamán Pichler előadta, hogy a részvénytársaság hogyan akarta kiforgatni igazából Rajna igazgatót, akinek csak tegnap este kézbesítették az állásától való felfüggesztésről szóló igazgatói határozatot. E szerint a részvénytársaság azzal akarja Rajna elbocsátását megindokolni, hogy az ő igazgatása alatt a Magyar színház két ízben szenvedett fiaskót, s hogy visszaélt Rajna a szabadjegyekkel, amennyiben ilyeneket színészeknek és színésznőknek is osztogatott. A bíró ezuttal még nem hozott érdemben ítéletet, mert szükségét látta a színházi törvények beszerzésének. Ezen célból a tárgyalást e hó 25-ére halasztotta el. Ekkor fog ítélettel dönteni az elbocsátott igazgató június havi fizetésének megfizetése tárgyában.

§ **A Jászmin-utcai borbélyné.** Budapesten a Jászmin utcában nyitott Nyiri Zsuzsanna, egy élemedett koru asszonyiség borbély és fodrászüzletet. A megnyitás annyiban állott, hogy kibérelt erre a célra egy bolthelyiséget. A berendezéshez szükséges pénzt azonban már elég furfangos uton szerezte meg. D'Eliaux Rudolf nevű ügynök segítségével, akinek bűnügyeivel elégszer foglalkozott már a büntetőtörvényszék s a ki most is rabkosztón él, a lapokban közölt hitedetése folytán összejött Rosenfeld Regina-val, akit 75 frt. biztosíték letétele mellett szerződöttetett pénztárosnőnek a Jászmin utcai borbélyüzletbe. A tapasztalatlan leány gyanútlanul hitt a nagyhangú biztatásoknak s átadta a pénzt Nyiri Zsuzsannának, aki ezen aztán a külvárosi igényeknek megfelelőleg be is rendezte a műhelyét, amelyben sajátkezűleg beretválta a kundschaftokat. Ezek azonban vajmi ygére voltak s Rosenfeld Regina csakhamar rájött, hogy ahhoz a 20—30 krajcár bevételéhez, ami a műhely összes napiforgalmát képezte, nem kell pénztárosnő. Felmondott és elment, anélkül azonban, hogy biztosítékát visszakapta volna. — Panaszára a büntető törvényszék csalásbüntette miatt helyezte vád alá Nyiri Zsuzsannát, vele együtt mint tettestárs, vád alá került az ügynök D'Eliaux Rudolf is. Ma tárgyalta ezt az ügyet a budapesti büntető törvényszék Bakonyi bíró elnöklete alatt. A tárgyaláson Nyiri Zsuzsanna ma is azt hajtogatta, hogy a Jászmin-utcai borbély üzlete egyike volt a legjobb forgalmu üzleteknek, a melyből a panaszos minden ok nélkül lépett ki. A bíróság nem vette figyelembe védekezését s sikasztás vétségében mondotta ki bűnösnek s ezért nyolc napi fogházra ítélte. — D'Eliaux ellenben, a kire rábizonyítani nem lehehet semmit sem, a bíróság kénytelen volt felmenteni. Nyiri Zsuzsanna felebbezett.

§ **Felmentett gyilkos.** Két évvel ezelőtt történt, hogy Horgos Ávrám ágrisi földmivelő Szlav Ambrózie ágrisi lakost, ki őt üldözőbe vevén, doronggal megverte, revolverével agyonlőtte. Az aradi törvényszék ezért Horgost négy évi fogházra ítélte. Most jött le az aradi törvényszékhez a kuria ítélete, mely a marasztaló ítéletet megváltoztatta és Horgost, jogos önvédelemnek minősítvén a gyilkosságot, felmentette.

NAPIREND.

Június 18. Kedd. Róm. kath. naptár: Márkus vértanú. — Protestáns naptár: Márkus vértanú. — Izraelita naptár: Tamusz. Ros. Chodes. — Görög-keleti naptár (június 5.): Tir. Dorót. — A nap két 3 óra 46 perckor, nyugszik 7 óra 43 perckor. — A hold két 5 óra 56 perckor, nyugszik 9 óra 1 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 759.5 milliméter, délután 2 órakor 758.7 milliméter. — Hőmérsék reg-

gel 7 órakor 9 + 13.7. délután 2 órakor 9 + 20.0. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DN. 13, délután 2 órakor DN. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor felderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 10 milliméter villogás.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hűvös, jelentékeny csapadék nélkül.

Szabadságsarcai emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Június 22. Csanádvarmegye gazdaközönségének táncmulatsága Mezőhegyesen (Kaszinó.)

Június 23. Az Aradi Nemzeti Szövetség közgyűlése. — Az aradi vas- és fémmunkások szakszerveletének júniálisa (Csálai erdő.) — Az arad-hegyvidéki turista-egyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor Aradi és csanádi egyesült vasutak gyülesterme. — Az aradi iparosifjak önképző-egyletének műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Arena-épület.)

Június 24. Országos polgármester-kongresszus Aradon. Június 29. Az öreg munkaképtelen elaggott iparosokat segélyező Rudolf-asztaltársaság júniálisa (Csálai erdő.)

Június 30. Az aradi közműves segédmunkások önképző szakszerveletének júniálisa (Csálai erdő.)

Július 1. Az aradi királyi főgymnasium VIII. osztályát végzett ifjúságának táncvigalma (Városliget.)

Július 7. Az aradi könyvnyomdászok szakszerveletének júliálisa (Csálai erdő.)

Július 15. A magyarországi Minorita-káptalan nagygyűlése.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS.

— **Bécsi marhavásár,** jun. 17-én. (Telefonért.) Főlhajtatott 5222 drb. Ebből 3627 magyar, 576 gács és 839 német. Továbbá 1129 aprójószág. Fizettek magyar ökorért 48—72, sziléziaiért 52—74, németért 52—78 koronát kilogrammonként.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 17.

Déltőzsde. Buzakinál nagy, vételkedv gyöngö. Lanyha irányzat mellett 30,000 métermázsza került forgalomba, 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonaneműek bágyadtak, rozs olcsóbb. Időjárás hűvös.

Zárul 12 órakor:

Buza júniusra	8.06—8.07
Buza októberre	6.87—6.88
Zab októberre	6.24—6.25
Tengeri júniusra	—
Tengeri júliusra	5.42—5.43
Repce augusztusra	13.15—13.25

Zárul 5 órakor:

Buza júniusra	8.07—8.08
Buza októberre	8.10—8.11
Rosz októberre	6.88—6.89
Zab októberre	6.27—6.28
Tengeri júniusra	—
Tengeri júliusra	5.44—5.45
Repce augusztusra	13.15—13.25

Zárul 5 órakor:

	korona
Osztrák hitelrészvény	661.25
Magyar hitelrészvény	666.—
Leszámitolóbank részvény	424.—
Rima-Murányi vasmű részvény	477.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	660.—
Közuti vasut	578.—
Városi villamos vasut részvény	298.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, június 17.

Magyar aranyjaradék 40/0	118.—
Magyar koronajáradék 40/0	92.75
Magyar arany 41/20/0	120.75
Magyar ezüst 41/20/0	100.—
Magyar keleti vasut	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	92.30
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	93.30
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	173.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	144.40
Osztrák papírjaradék	98.25
Osztrák jaradék ezüst	98.—
Osztrák jaradék arany	117.60
Koronajáradék	95.50
1860-iki államsorsjegyek	140.—
Osztrák magyar bankrészvény	1670.—
Magyar hitelbank részvény	670.50
Osztrák hitelbank részvény	667.—
Osztrák-magyar államvasut	664.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.06
Német birodalmi marka	117.50
London	239.90
Páris	95.15

CSARNOK.

Szerelmi vallomás.

Írta: **Zágori E. H.**

Fordította: **Ritt Gyula.**

[2]

(Folytatás.)

Öt óraker az orvos pontosan megérkezett; — Irma kisasszony pedig még nem volt látható.

A tanácsosné édes mosolygással fogadta az orvost, az ezredes azonban röviden és felesesen; ő legjobban szeretne volna az ajtón ki-dobni.

— Nagyrabecsült doktor ur — kezdte a tanácsosné lágy hangon. — bátyám és én kértük önt.

— En nem, csak te! — zördült közbe az ezredes.

— Kérlek Pista, ne zavarj engem ugyanis idegyenge vagyok... pardon doktor ur, tehát kértük, hogy családunknak egy betegét, — diskkrét kezelésébe venni szives legyen.

— Mindenkor rendelkezésére állok nagyságos asszonyom! — válaszolt kellemesen csengő hangon az orvos. — Szabad tudnom, hogy kit érint a szomorú eset?

— Unokahugomat.

— Irma kisasszonyt?

— Ugy van, Irmát, — bólintott a tanácsosné könyves szemekkel.

— De az égre, nagyságos asszonyom, mondják mi történt. Hisz egy rövid órája volt szerencsém Irma kisasszonyt, friss kedélyben rózsás arccal látni. — kiáltott fel az orvos csodálkozva.

— És ő mégis beteg, tisztelt doktor ur sőt félek, hogy nagyon beteg, ... ő egy rögzelmében szenved.

— Kérném megmondani, hogy mi az?

— Hogy is mondjam, ő, ő — akadozott a tanácsosné — minduntalan szerelmi vallomást akar hallani.

— Oh, nagyságos asszonyom, én azt hiszem, hogy e mögött Irma kisasszony pajkos-sága rejlik, csak azt nem tudom, mi bírta őt erre, — nevetett az orvos.

— Oh nem, ez korántsem tréfa, — jegyezte meg komolyan a tanácsosné. — Ma reggel is bement a bátyámhoz és arra kérte, hogy ő... képzelje, ... hogy ő tegyen neki szerelmi vallomást. Innen a szakácsnőhöz ment és egész részletesen kikérdezte, hogyan jutott az idáljához. Már bocsánatot kérek, ha egy jónevű leány ily kérdésre ragadtatja magát, ez azt bizonyítja, hogy beteg és orvosi védelemre van szüksége.

— Mendenesetre, egy kissé különös, — szélt az orvos elgondolkodva. — Azelőtt nem tapasztaltak ily különös ideákat Irma kisasszonynál?

Az ezredes az ablaknál állott és nem felelt. Ujjaival a generalmarschot dobolta az üveg-táblákon.

Annál beszédesebb volt a nővére; mint egy nyitott könyvből, folytak belőle a szavak. — Szerintem Irma soha sem volt normalis.

— Ép úgy, mint te! — bosszankodott az ezredes.

— Mennyiben nagyságos asszonyom, szabad mindent tudnom?

— Már mint kisgyermek! — folytatta a tanácsosné.

— Mindig kiabált és ordított, mi? — szölt közbe az ezredes.

— Azt ép nem, kedves Pista; hanem mint négy éves gyermek, besurrant a kórházba és a boncasztal alá rejtőzve nézte a törzsorvos munkálkodását, kinek ő kedvence is volt.

Az orvos és ságédei foglalkozását egyszerre gyöngye gyermekhangok zavarták meg. „Doktor bácsi, engedj, hogy én is lássam,“ kiáltott guggoló helyzetéből. A törzsorvos nem tudta, nevéssen, vagy bosszankodjon. „Hogy jöttél ide?“ kérdezte baragos arcot mutatva. „Csak úgy“ — felelt ő. — „mutasd, mit csinálasz?“ „Ezt neked nem szabad látni!“ „De én akarom.“ Az orvos a karjára vette. „No, nézd te haszontalan.“ Más gyermek ekkor megijedt és sikoltott volna, ám Irma vidáman nevetett és a halottra mutatva kérdezte: „hát az mi, hát az

mi? Hát mondja doktor ur ilyenek a normális gyermekek?

— Mindenesetre különös nagyságos asszonyom, — erősítette az orvos nevetve.

— Öt éves korában bement az istállóba, fölemelte a ló lábát és így szólt a kétévvel fiatalabb fivéréhez: „Szívem, most adjál mindjárt egy pusztit a lóbácsinak. „Hát ez egy normális gyermek?

— Ja, ekkor már kis varangy volt a mi Irmánk! — dobta oda nevetve az ezredes és az orvos is fölnevetett.

— Természetes, te mindig kényeztetted őt. Hát rendes észre mutat az egy hét éves leánynál, hogy egy virgonc kis malacot fölakart vágni pusztán azért, hogy a belsejét megnézze, mert neki az orvos azt mondta, hogy az emb. r belseje is olyan. Egy hirtelen fölkapott késsel meg is szurta a malacot s ha nincsenek közelében, föl is vágja szegény állatot. Irma magán kívül volt, hogy elvették tőle és mindenkit biztosított hogy ő megint bevarrta volna a fölhasított malacot.

Az ezredes harsány kacajt hallatott. Az orvos komoly arcot igyekezett vágni és csak nehezen sikerült a kitért kacajt elfojtania.

— Pista, te nevetesz? No én még több esetet tudok említeni, melyek Irma félszességét bizonyítják. Hát az szintén csak gyermekeskedés, hogy nyolc éves korában, midőn egy izben erőlyes dorgálást és büntetést kapott, dacból az ollóval az ütőereibe szurkált és erőnek-erőjével megakart halni? Még ma is nagy élvezettel gondolok arra a verésre, amit azért kapott. Tán ezt is egészséges észjárásnak nevezi a doktor ur?

— Könnyen sérthető, érzékeny természet, semmi egyéb, nagyságos asszonyom!

— No és továbbá Irma nem eszik csokoládét, még a szagát sem szenvedheti. Kérem, hisz az egészséges gyermekek szenvedélyesen szeretik, — folytatta a tanácsosné.

— Azt tőlem tanulta, — jegyezte meg elégtelen az ezredes. — Azt a vacakot egész életében nem tudtam enni, sem inni, de még szagolni sem.

— En sem! — felelt az orvos.

— Irma sosem akart babával játszani! Hát kérem egy leány, a ki nem szeret babázni, az határozottan nem normalis.

— De nagyságos asszonyom!

— Kérem doktor ur, — szölt, kezével elutasítólag intve a tanácsosné — még több bizonyítékot is van. Irma már gyermekkorában sem szerette a társaságot és most is nemkülönben. Egy névnapja alkalmával hozzáillő kedves kicsinyeket hívtunk meg az ozsonnára. Ozsonna közben egyszerre csak eltűnt s nem is jött vissza a szobába. Este pedig, mikor megpirongattam illetlen viselkedéseért, egész szárazan így felelt: „Nekem nagyon unalmas volt itt benülni, inkább az erdőben szaladgáltam. Mit csináltam volna ezekkel a fölcicomázott izékkel... maskarákkal. Csokoládéjuk, süteményük meg volt, hát mi kell több nekik?“ Így viselkedik egy eszes gyermek?

— Tudja, nagyságos asszonyom...

— Engedje, hogy előbb kibeszéljem magam; megvagyok győződve, hogy föltétlen igazat ad nekem doktor ur. Mikor Irma tizenkét éves volt, nővéremhez a fővárosba utaztunk és az állomásnál lövonatra akartam ülni. Azt hiszi doktor ur, hogy ez sikerült. Korántsem. Azt felelte, hogy ő lóval most nem utazik.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Junius 17. —

Fehér Kereszt szálloda. Pünkösdy I. főfelügyelő Budapest. — Steinberger Soma utazó Bécs. — Krista József kereskedő Taucz. — Kocz Rezső utazó Bécs. — Stern Emil utazó Bécs. — Seidner Rezső kereskedő Berzova. — Tausig Viktor utazó Bécs. — Hanmeyer József utazó Bécs. — Reich Vilmos utazó Kikinda. — Serbán Demeter utazó Bécs. — Spitz Lajos utazó Trieszt. — Ponajott Sándor jegyző Horgos. — Pick József utazó Budapest. — Reiner Károly utazó Budapest. — Jahn Vilmos igazgató Borossebes. — Fischer Ignác utazó Budapest. — Kramer János utazó Budapest. — Serbán Koszta birtokos Öcs.

Központi Szálloda. Lonovics Gyula birtokos Dombegyháza. — Parlagi Ferenc igazgató Buda-

pest. — De Somse Come mérnök Brüsszel. — Atzél Sándor hivatalnok Budapest. — Andor József hivatalnok Budapest. — Greinier József utazó Budapest. — Goldschmidt József utazó Budapest. — Freund Sándor utazó Budapest. — Ferenc Zsigmond utazó Budapest. — Rosenthal Adolf utazó Bécs. — Deutsch Zsigmond utazó Bécs. — Grad József utazó Bécs. — Agathokles Apostol mérnök Athén. — Reich Béla kereskedő Budapest. — Weisburg Emil utazó Budapest.

Vass Szálloda. Jámnitz Henrik utazó Bécs. — Levin Jakab utazó Bécs. — Corodini Kornél építész Budapest. — Leipniker Ferenc kereskedő M.-Szlátina. — Kohn József utazó Budapest. — Dr. Suga-r Tivadar ügyvéd Temesvár. — Ro'h Lajos utazó Budapest. — Klein Mór utazó Bécs. — Wossele Rudolf utazó Mannheim. — Haupt József utazó Köln. — Breke József utazó Budapest. — Takács Sándor utazó Budapest. — Kabdebo Sándor birtokos Temesvár. — Baldi I. utazó Budapest. — Riedl Rajmund kereskedő Debrecen. — Berger József utazó Bécs. — Weinberger Samu utazó Bécs. — Abrahám Mór utazó Budapest. — Charle Györry birtokos Hódos. — Sittner Vilmos magánzó Budapest. — Viktor János hivatalnok Budapest. — Kálmán Sándor kereskedő Szeged. — Telkesi Iván magánzó Budapest. — Feich Gusztáv utazó Budapest. — Freiwald Lipót utazó Bécs. — Straus Herman utazó Bécs. — Weitner József utazó Budapest. — if. Pittrov Lipót építész Temesvár.

Nádor szálloda. Pussa Mihály földbirtokos Silingyia. — Klimadt Bálint tisztv. Bécs. — Togyereszku Juon földbirtokos Valkány. — Dirbán Ede Gyógyszerész Bakis. — Götter Manó gyáros Budapest. — Román János jegyző Sajóty. — Grosz Béla utazó Brassó. — Mordinger Lajos hivatalnok Budapest. — Kovács Lajos jegyző Megyesegyháza. — Stéger Samu magánzó Nagyzerind. — Maszreter Károly mérnök Budapest. — Pingler József jegyző Elek. — Fihlinger József O.-Béba. — Mago Gusztáv lelkész Robogan. — Weisberger József kereskedő Temesvár. — Maler Alajos bíró Elek. — Rott Gyula esperes Nagylak. — Lintai Ferenc tisztviselő Buttin. — Petrás Jenő állatorvos Kamarás.

Elveszett 1901. június 8-tól

6 drb bazilika sorsjegy 4111/39—4142/56—3531/68—531/45—431/27—391/78 szám.

10 drb. magyar verez kereszt sorsjegy 4449/3—5—6—7—8—9—4204/50—49—48 10 számu.

1 drb 50 frtos 1864-iki állam sorsjegy 1610/7 szám.

1 drb. 1860-iki államsorsjegy 1920/1 sz.

1 drb. Hitel sorsjegy 317/73 szám.

2 drb. Magyar nyeremény kölcsönkötvény 1917/9 és 10 számu.

2 drb. Józsv sorsjegy (100 frankos) 7448/5 számu.

A becsületes megtaláló kéretik illő jutalom mellett **Herold Alajos**, Arad-Zsigmondházi rév-bérlőnek átadni.

Keresek

egy 3—4 szobás utcaiz lakást esetleg

üzlet-helyiséget

angusztus l-ére a Forray-utcaától a Neuman-palotáig terjedő uton.

Ajánlatok sürgősen a kiadóhivatalba kéretnek. P. T. alatt. 836

Az Aradi Közlöny nyomdájában

2 szedő és I könyvkötő fiu

tanulóul

heti fizetés mellett felvétetik.

Hirdetés.

A „rom.-pécskai takarékos és segély-szövetkezet“ ezennel köz-hirre teszi, hogy 1901. december 31-én feloszlik, minél-fogva a kereskedelmi törvény értelmében felhívjuk hitelezőin-ket, illetve mindazokat, kik szövetkezetünk ellen bármely igényt támaszthatnak, hogy követeléseiket jelen hirdetés és felhívás harmadszori közzété-telétől számítandó hat hó alatt ellenünk érvényesítsék.

Rom.-Pécska, 1901. június hó 17-én.

„Rom.-Pécskai takarékos és segélyszö-
vetkezet felszámolás alatt“:

Ardelean János, s. k. Dr. Barbu, s. k.

7825—1901.

Hirdetmény.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t.-cz. 3. §-a alapján kereskedelmi miniszter önméltósága a következőket rendelte el:

„Robbanékony árukak a szállítási eszközökből való kirakása és hazaszállítása vásárnapokon, valamint Szent-István napján, egész napon át végezhető.“

„A kézi zálogüzletekben a zálogtárgyak bezálogosítása és kiváltása vásárnapokon déli 12 óráig végezhető.“

Jelen rendelet a kihirdetés napján életbe lép.

Arad, 1901. június hó 10-én.

Sarlot,
főkapitány.

M. kir. államv. üzletvezetőség Aradon.

16310—1901. II. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. Államvasutak piski-petrozsényi vonalán levő Bajcsd állomáson egy földszintes al-tiszti laképület, gazdasági udvar, kut, szemét verem és sütőkemen-cze, a puji állomáson két viztar-tányu szabványos vízállomási épü-let, két toldalék épület vízállomási kut és csatornák, a petrozsényi állomáson egy emeletes kezelési és laktanya épület és egy emele-tes váltóállító torony, Petrozsény állomás mellett pedig egy földszin-tes egyszerű őrház, melléképület őrházi kut és sütő kemencze épí-tési munkáinak előállítására ezen-el nyilvános versenytárgyalás hir-dettetik, melyre a jogérvényesen kiállított ajánlatok 1901. évi június 27-ének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősé-gének titkárságánál nyújtandók be.

Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok között a szabad választás jogát, tekintet nélkül a pályázás mérvére és az árakra az üzletvezetőség magának tartja fenn.

A lepecsételt ajánlatok boríté-kaik a következő felirattal látan-dók el:

„Ajánlat a magy. kir. állam-vasutak piski-petrozsényi vonalá-nak egyes állomásain szükséges magas építmények előállítására.“

A létesítendő épületek tervei a m. kir. államvasutak aradi üz-letvezetősége építési és pályafen-tartása osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők s a verseny feltétel, szerződési tervezet, aján-lati minta és az árjegyzékek min-tái ugyanott 5 korona áron meg-szereszhethetők.

Aradon, 1901. június hó 13-án.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak üzletv. Miskolcz.

14787—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak miskolczi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet Takta-Harkány állomáson új emeletes felvételi épületnek előállításához szükséges építési munkák végre-hajtására.

A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, va-lamint a munkák végrehajtásá-hoz kötött feltételek, Miskolczon, a magyar királyi államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási és építési osztályában (Szemere-utca 29. sz. I. emelet) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1901. évi június hó 28-án déli 12 óráig kell benyújtani alólírott üzletve-zetőség I. általános osztályánál.

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, össze-fűzve és lepecsételt borítékban a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat Takta-Harkány állo-máson létesítendő felvételi épü-letre.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vé-tetni. Az ajánlat benyújtását meg-előző napon vagyis 1901. évi ju-nius hó 27-én déli 12 óráig 1200 kor., azaz Egyezerkettőszáz korona bántpénz teendő le a magyar kir. államvasutak miskolczi üzletve-zetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami leté-tekre alkalmas értékpapirokban. A bántpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számit-latnak, de névértéken felül szá-

mitásba nem vétetnek. Csak ide-jekorán beérkezett írásbeli ajánla-tok szolgálhatnak a tárgyalás alap-jául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bántpénzek térít-vevényyel adandók fel.

Miskolcz, 1901. június hó 12-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

24161—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös szállit-mányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órákor az alább felsorolt állo-mások teheráru raktáraiban a követ-kező napokon kerülnek eladásra, mely-hez a t. közönség ezennel meghivatik.

állomáson	f. é. június hó
N.-Becskekerek	19-én
Kolozsvár	19-én
Fiume	19-én
Bpest dpart	20-án
Szabadka	20-án
Debreczen	20-án
Veszprém	21-én
Szeged	21-én
Kassa	21-én
Bpest-Józsefváros	24-én
Pozsony	24-én
Zágráb	24-én
Eszék	25-én
Arad	25-én
Temesvár J.-város	25-én
Győr	26-án
Ujvidék	26-án
Bpest. ny.	26-án
Pécs	27-én
Brassó	27-én
Miskolcz g. p. u.	27-én
Nagy-Szeben	28-án
Szatmár-Németi	28-án

Budapest, 1901. május hó 23-án.

Az igazgatóság.

T. Cz.

Csupán egy kísérlet és meggyő-ződik, hogy nyomtatványokban szebbet, jobbat és olcsóbbat már nem lehet kívánni! . . . . .

Aradi nyomda részvény-társaság könyvnyomdája
(Csanádi-palota) . . . . .

Telefon 151. sz.

Az
ARADI KÖZLÖNY
kiadóhivatala.

Báli meghívók, hangulatkeltő színekben . . . . .
Körlevelek, litografikus szépségben . . . . .
Árjegyzékek, pontos áttekintéssel . . . . .
Számilák, praktikus rendszer szerint . . . . .
Esküvői jelentések, meglepő választékban . . . . .
Névjegyek, divatosak és secessiósak . . . . .
Plakátok, az új század reklámjának megfelelően
Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben . . . . .

Pontosság . . . . .
Olcsó árak . . . . .
Diszkrét izlés . . . . .

Telefon 387. városi és megyei.

BRAUN N. A.festék és kőszertárak
ARADON,

József főherceg-ut 12. és Forray-utca 7.

Ajánl saját gyártmányu olajfesték- és
fenyőmázakat s minden e szakmába
vágó cikkeket legjutányosabban,

Pontos és szolid kiszolgálás!

A Braun N. A.-féle 751

Amerikai padlóománcz készítője.

Ezen padlófénymáz szagtalan, mosható
és röktön szárad. 1 kgr. 90 kr.

Vidéki rendelések postafordultával.

KOCH DÁNIELkerékpár és varrógépraktár, villamos csengő
berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók. 656

Kujed körjegyzőségtől.

1014—1901.

Pályázati hirdetmény. Kujed és Hódos mint szö-
vetkezett községek részére Ku-
jed község székhelylyel egy ok-
leveles szülésznői állás szer-
veztetvén, ezen állásnak vá-
lasztás utján leendő betölté-
sére határidőül f. évi július hó
18-ik napjának d. e. 9 órája
Kujed község házához kitűzetik.Évi fizetés a községek pénz-
tárából 50 korona és szülési
esetenként 1 korona.Pályázni szándékozók sza-
bályszerűen felszerelt kérvé-
nyeiket a kujedi körjegyzősé-
ghez f. évi július hó 16-ig nyujt-
hatják be.Kujeden, 1901. évi június
hó 14-én.Bognár Károly,
körjegyző.

842

Árlejtési hirdetmény. Kerek község előjárói által
ezennel közhírré tétetik, hogy
a kereki község ház és jegyzői
lak javítása szükségessé vál-
ván, ezen javítási munkála-
tokra 2453 korona 86 fillér
engedélyeztetett.Miért is felhivatnak mind-
azon vállalkozók, akik ezen
munkát teljesítését elvállalni
óhajtják, hogy az 1901 évi ju-
nius hó 28-án d. e. 10 órakor
tartandó versenytárgyalásra je-
lenjenek meg, vagy pedig írás-
beli ajánlatukat tegyék meg.
Az árlejtési feltételek alul-
írott előjárónál bármikor meg-
tekinthetők.Kerek, 1901. évi június hó
14-én.Ardelean Gábor,
jegyző.Sztójka Illés,
bíró.

843

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula fűszerkereskedő cég.

Városi és megyei telefon 248.

**Szakszerű baromfi-hizlalda
Aradon, Demeter-utca 109/a sz.**Van szerencsém Arad város és vidéke n.
é. közönségének szives tudomására hozni, hogy
szakszerűen berendezett, tejkeverékkel hizlalt**baromfi hizlaldát
baromfi tenyészdével összekötve
létesítettem.**A baromfiakat élve, vagy ölve, tisztítva,
súly szerint a napnak bármely órájában a fo-
gyasztó közönség kényelmére díjtalanul házhoz
szállítom.Tekintettel azon körülményre, hogy nagy-
részen saját tenyészdémbe termelt baromfi-
kat hozom forgalomba, úgy az állatok egész-
ségeért szavatosságot vállalok. Ezt annál in-
kább tehetem, mert telepem az erre hivatott
törvényes orvosi ellenőrzés alatt áll.Célom, hogy mérsékelt árain és pontos
kiszolgálás által a fogyasztó közönséget min-
den tekintetben kielégítek.Amidőn még kérem a nagyérdemű vevő
közönség szives jóindulatu pártfogását, vagyok

kiváló tisztelettel

Müller József.

Lakás: Kápolna-utca 28. szám.

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula fűszerkereskedő cég.

Naponta friss fajtojás.

Megyei és városi telefon 248. szám.

A női szépség emelésére,
tökéletesítésére s fenn-
tartására a legkifünőbb,
teljesen ártalmatlan, vegy-
tiszt és zsírintes kö-
szítmény a...**Margit-Créme.**Rövid idő alatt szüntet szepit, májfoltot, pattanást, bőrkátt (mitesser) és min-
den más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is lide-
bajos arczszínt kelcsenöz.**Hamiltásoktól óvakodjunk.** Vannak értéktelen utánzatok és hamil-
tások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerül-
nek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyém-
nek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly keszit-
ményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. —
Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960.
sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. véd-
jeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Fe-
lelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.**A Margit Crème, miként az országos m. kir. che-
mial intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatát
bizonyították, higgyant, ólmit nem tartalmaz, tehát egy tel-
jesen ártalmatlan vegykészítmény. — ára 50 kr., nagy 1 frt.
szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.**

Üres tégelyek vissza nem vételnek, sem meg nem töltenek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamiltásoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak
Kapható minden gyógyszerertárban és illatszerekkereskedésben.**Huzás visszavonhatatlanul
1901 Junius 25-én.****Concordia sorsjegyek
á 1 korona.****Főnyeremény****30.000 korona értékű.**

Ajánlja:

Az Aradi ipar- és népbank és
Wallfish Ármin

ARADON.

394